

30 ΜΑΡΤΙΟΥ, 1863.

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 21.

ΑΘΗΝΑΙΣ,

Η ΘΥΓΑΤΗΡ ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΤΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

Α'. 341

HΙΝΕ ἡ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ φωνὴ τῆς ἀηδόνος ἐξέρχεται μελωδικωτάτη καὶ ἠδύμολπος ἀπὸ τοῦ κλάδου τῶν δένδρων. Εἶνε ἡ ὥρα, καθ' ἣν ζέφυροι τερπνοὶ καὶ ὕδατα μρμυρίζοντα ἀποτελοῦσιν ἑναρμόνιον μουσικὴν εἰς τὸ φιλέρημον οὐς· τὰ ἄνθη ἐρράντισθησαν ἀπὸ τὰς σταγόνας τῆς δρόσου, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνεφάγησαν τὰ ἄστρα, ἡ δὲ θάλασσα κατέστη κυανότερα, καὶ τὰ φύλλα ἔλαβον βαθύτερον χρῶμα. Ἐκλίεν ἡ ἡμέρα, καὶ εἰς τὸ στερέωμα ἀμυδρῶς γλυκοφέγγει τὸ εὐάρεστον μούχρωμα, ὅπερ ἀνεπαισθητῶς γίνεται ζωφερώτερον, ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τῆς σελήνης διαλυόμενον.

Ἄλλ' ἡ ὥραία καὶ μελαγχολικὴ Ἀθηναίς δὲν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸν κοιτῶνά της διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς κήπους νὰ ἀναπνεύσῃ τὴν ζωογόνον καὶ ἀρωματικὴν αὔραν τῆς ἑσπέρας, καὶ νὰ ἀκούσῃ τὸν γλυκυμόρμυρον ῥοῦν τῶν ὑδάτων. Μελανὰ ἱμάτια ἐνδεδυμένη καὶ ἀμελῶς ἔχουσα διατεθειμένη τὴν ὀλομέλανον κόμην της, θαυροβρέκτους δὲ τοὺς μεγάλους καὶ ζωηροὺς αὐτῆς ὀφθαλμούς, καθίεται εἰς τὸ σκυθρωπὸν δωμάτιόν της ἐπὶ ἀ-

νακλίντρον, καὶ κρατοῦσα εἰς χεῖρας βιβλίον φαίνεται ὡς νὰ ἀναγινώσκῃ. Πλὴν ὁ νοῦς της ὀνειροπολεῖ αἰθέριος, καὶ ἡ φιλόσοφος κόρη συλλογίζεται τὰς μεταβολὰς καὶ περιπετείας, ὅσας ὁ χρόνος καὶ αἱ ποικιλίαι τῆς ζωῆς συνεπιφέρουσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον.

Ἐπὶ πολλὴν ὥραν διετέλει οὕτω βεβυθισμένη εἰς τὰς φιλοσοφικὰς της σκέψεις, ὅτε ἠνοιχθῆ ἡ θύρα τοῦ θαλάμου της καὶ εἶδεν ἐμβαίνοντα ὡς μάντις κακῶν τοὺς δύο αὐτῆς ἀδελφοὺς. Ἀπηύθυνε πρὸς αὐτοὺς περίεργα βλέμματα, ὡς θέλουσα νὰ μαντεύσῃ τὴν αἰτίαν τῆς παρακαίρου ταύτης ἐπισκέψεώς των, ἀλλ' ἀπὸ τὰ πρόσωπα τῶν ἀδελφῶν της δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξάξῃ εὐάρεστα συμπεράσματα. Ἀποφασίσασα δὲ ἐντὸς τῆς καρδίας της νὰ ὑποφέρῃ τὸ νέον τοῦτο δυστύχημα, ὅποιονδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι, καὶ τὸ ὅποιον θὰ ἦτο βέβαια πολὺ μικρότερον παραβαλλόμενον πρὸς τὸν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν συμβάντα θάνατον τοῦ φιλιτάτου πατρὸς της, ἐσηκώθη μὲ χάριν καὶ σπογγίσασα τοὺς ἐκ δακρύων ἐτι ὕγρους ὀφθαλμούς της, διευθύνθη πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς ὠδήγησεν εἰς τὰς καταλλήλους ἑδρας.

α' Ἐρχόμεθα, εἶπεν ὁ πρωτότοκος Βαλέριος, νὰ σοὶ ἀναγγείλωμεν ὅτι ὁ μακαρίτης πατήρ μας, πρὶν ἐτι ἀποθάνῃ, συνέταξε διαθήκην, τὴν ὁποίαν εἶχε παρακαταθέσει εἰς τινὰ συμβολαιογράφον. Σήμερον μᾶς ἐδόθη ἀντίγραφον αὐτῆς, καὶ φέρομεν τοῦτο πρὸς σὲ διὰ νὰ λάβῃς γνῶσιν τοῦ περιεχομένου καὶ νὰ συμμορφωθῇς μὲ αὐτό.

— "Α! Θεέμου! και δια μόνον αυτήν την αι-
τίαν με έθεσατε εις τσαυτήν ανησυχίαν και
αδημονίαν δια τοῦ παραδόξου αὐτοῦ τρόπου σας;
εἶπεν ἡ Ἀθηναίς, επανερχομένη τρέπον τινά εις
εαυτήν ἀπὸ τὴν ανησυχίαν.

— Ἐλυπούμεθα, ἐξηκολούθησεν ὁ Βαλέριος,
νά σοι παρέξωμεν τὴν δυσἀρέσκειαν, τὴν ὁποίαν
βεβαίως ἐμελλε νὰ προξενήσῃ εις σέ ἡ εἰδήσις
αὕτη.

— Καὶ τί λυπηρὸν ἢ δυσἀρεστον δι' ἐμέ ἡ-
δύνατο νὰ περιέγῃ ἡ διαθήκη; ἀπήντησεν ἡ Ἀ-
θηναίς.

— Ὁ πατὴρ ἡμῶν μᾶς ἐπέβαλε τὸ χρέος νὰ
σοι δώσωμεν ἑκατὸν χρυσᾶ νομίσματα, τὰ ὁποῖα
ἰδοῦ ἐφέραμεν. Καὶ ταυτοχρόνως ἔθεσεν ἐπὶ
τῆς τραπέζης βαλάντιον, περιέχον τὴν ποσότητα
ταύτην.

— Καὶ τί νὰ τὰ κάμω αὐτὰ τὰ χρήματα;
— Αὐτὸ δὲν ἀνίκει πλέον εις ἡμᾶς, εἶπεν
ὁ δεῦτερος ἀδελφός τῆς Γενέσιος.

— Ἡμεῖς, ἐξηκολούθησεν ὁ Βαλέριος, σεβό-
μενοι τὰς τελευταίας παραγγελίας τοῦ μακαρί-
του πατρός μας, ἐκπληροῦμεν προθύμως τὴν πα-
τρικὴν θέλησιν, παραδίδοντες εις χειρὰς σου τὸ
προσδιορισθὲν ῥητῶς κληροδότημα· ἀπὸ τοῦδε δὲ
ἀναλαμβάνομεν τὴν διεύθυνσιν τῆς λοιπῆς πε-
ριουσίας, τὴν ὁποίαν ἐγκατέλιπεν εις ἡμᾶς, καὶ
τὴν ὁποίαν σκοπεύομεν νὰ διανεύωμεν μεταξὺ
μας οἱ δύο διὰ κλήρου.

— Καὶ ὁ πατὴρ μου, ἀνεφώνησεν ἐκπληκτος ἡ
Ἀθηναίς, δὲν ἐγκαταλείπει τίποτε εις ἐμέ ἐκ τῆς
περιουσίας αὐτοῦ;

— Ἰδοῦ τὸ ἀντίγραφον τῆς διαθήκης, εἶπεν ὁ
Γενέσιος, ἐκτυλίσσων κυλινδροειδῆ τινὰ πάπυρον,
καὶ δύνασαι νὰ βεβαιωθῆς ἀπὸ αὐτό. »

Ἡ Ἀθηναίς ἤπλωσε μηχανικῶς τὴν χειρὰ τῆς
ὡς διὰ νὰ λάβῃ τὸ προσφερόμενον ἀντίγραφον τῆς
διαθήκης, ἀλλὰ πάλιν τὴν ἀπέσυρε μετὰ φρίκης,
ὡσεὶ ἀποφύγουσα τὴν ἐπαφὴν ἀποτροπαίου τινὸς
πράγματός, χεῖμαρξός δὲ δακρῶν ἐρρῆυσεν ἀπὸ
τοῦς ὀφθαλμούς τῆς. Συνελθούσα μετ' ὀλίγον ἀ-
πὸ τὴν κατακυριεύουσαν τὴν καρδίαν τῆς ταρα-
χὴν, εἶπεν ἀποτεινομένη πρὸς ἀμφοτέρους τοῦς
ἀδελφούς τῆς:

α Καὶ λοιπὸν θέλετε λάβει τὴν σκληρότητα νὰ
ἐκτελέσητε κατὰ γράμμα τὴν πατρικὴν διαθήκην;
Ἐπιθετὸν πρὸς στιγμὴν ὅτι ἐκ τινος ἰδιοτροπίας
ἀπεφάσιεν οὕτως ὁ πατὴρ μας· δὲν τολμῶ νὰ
κατακρίνω τὴν ἀπόφασίν του, διότι ποτὲ δὲν ἔ-
λαβον παρ' αὐτοῦ δυσἀρέσκειαν, ἀλλὰ πάντοτε
φιλοστόργου διαθέσεως δείγμασα. Ἀλλὰ σεις δὲν
εἰσθε ἀδελφοί μου; δὲν πρέπει νὰ ἔχητε συμπα-

θειαν πρὸς μίαν ἀδελφὴν, εἰς τοιαύτην νεαρὰν
ἡλικίαν ὄρφανὴν καὶ ἄπορον ὡς ἐκ τῆς διαθήκης
τοῦ πατρός μας; Ἐπιθέσατε ὅτι ἐπλουτήσατε ἐκ
περιστάσεως καὶ ὄχι ἐκ κληρονομίας· εἶνε δίκαιον
νὰ με ἐγκαταλείψετε; θὰ ἐδάραζεν ἡ καρδία σας
νὰ βλέπετε τὴν μόνην ἀδελφὴν σας ἐκτεθειμένην
εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ βίου, τὰς ὁποίας ἐπιφέρει
ἡ στέρησις;

— Ὅτι ἀπεφάσιεν ὁ πατὴρ μας, εἶπε ψυ-
χρῶς ὁ Βαλέριος, εἶνε ἱερὸν δι' ἡμᾶς, εἶνε νο-
μος· τίποτε δὲ περισσότερον δὲν ἠμποροῦμεν νὰ
πράξωμεν ἄρ' ὅ,τι ἐπράξαμεν, ἐκπληροῦντες κα-
τὰ γράμμα τὴν πατρικὴν παραγγελίαν.

— Ὡ θεοί! ἀνεφώνησε περιπαθῶς ἡ Ἀθηναίς·
ἐὰν ἐπέσυρα τὴν πατρικὴν ὀργὴν, ἐναντίον μου,
(μολονότι δὲν συναισθάνομαι ποτὲ νὰ ἐπραξά τι
ἄξιον αὐτῆς), τί ἔκαμα διὰ νὰ κηρυχθῶ ἀνὰξία
καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης;

— Ὅταν τὰ πατρικὰ αἰσθήματα διηγέρθησαν
ἐναντίον σου, ἐπρόσθεσαν ὁ Γενέσιος καὶ σὲ ἀπέ-
κλεισάν τῆς κληρονομίας σου, ἐλπίζεις ὅτι οἱ ἀ-
δελφοί σου δύνανται νὰ σοι παραχωρήσωσι τὸ ἐ-
δικόν των;

— Καὶ τί ἀπαιτεῖτε λοιπὸν ἀπὸ ἐμέ;

— Ἀπαιτοῦμεν, ἀπεκρίθη ψυχρῶς καὶ με πολ-
λὴν ἀδιαφορίαν ὁ Βαλέριος, νὰ ἀναχωρήσῃς αὐ-
ριον ἀπὸ τὴν πατρικὴν μας οἰκίαν, εἰς τὴν ὁποί-
αν σκοπεύομεν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ νὰ κάμωμεν
τὴν διανομὴν τῆς περιουσίας, καὶ ἐπιθυμοῦμεν
πρὸς τοῦτο νὰ εἴμεθα ἐλεύθεροι. »

Ἡ ἀπόκρισις αὕτη τοῦ Βαλερίου τοσοῦτον ἠρέ-
θισε τὴν ἀναξιοπαθοῦσαν καὶ ἄλλως ἄγρολον Ἀ-
θηναίδα, ὡστε με τόλμην ἐνταυτῇ καὶ ἀπόφασιν
ἀνεφώνησε:

— Δὲν ἀπομακρύνομαι ἀπὸ τὴν οἰκίαν αὐτὴν,
ὄχι! κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ με ἐκβάλῃ!

— Ἡμεῖς, ἐφώνασαν διὰ μιᾶς ἀμφοτέροι οἱ ἀ-
δελφοί, ἡμεῖς θέλομεν σὲ ἐξῶσει ἀμέσως, ἐὰν
λάβῃς τὴν ἀνοησίαν νὰ ἐπιμείνης!

Καὶ ἐσηκώθησαν ἔτοιμοι νὰ ἐκπληρώσωσιν ὅ,τι
ἠπέλιγσαν· τὸ δὲ κίνημά των τοῦτο τοσοῦτον ἐ-
κορύφωσε τὴν ἀγανάκτησιν, τὴν λύπην καὶ τὴν
αδημονίαν τῆς Ἀθηναίδος, ὡστε ἐλειποθύμησε
καὶ πίπτουσα κατὰ γῆς ἔκαμεν ἀρκετὸν κρότον,
ὡστε νὰ ἀκούσῃ ἡ πρὸς μητρός θεῖα αὐτῆς, εὐ-
ρισκομένη εἰς τὸν παρακείμενον θάλαμον, ἧτις
καὶ ἐσπευσεν ἀμέσως εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἀθη-
ναίδος καθ' ἣν στιγμὴν ἀπεμακρύνοντο ἀπ' αὐ-
τῆς οἱ ἀδελφοί τῆς, καὶ ἐπανήγαγεν αὐτὴν εἰς
τὴν ζωὴν, παρέξασα αὐτῇ ὀψείας καὶ περι-
ποιήσεις σχεδὸν φιλοστόργου μητρός.

B'.

Ἄφου διὰ τῶν προσπαθειῶν τῆς θείας τῆς συν-
ῆλθεν εἰς εαυτὴν ἡ Ἀθηναίς καὶ ἤνοιξε τοὺς ὀ-
φθαλμούς τῆς, ἀναπολοῦσα τὰ διατρέξαντα ἤρξη-
σε νὰ ἀναλῆται εἰς δάκρυα, τὰ ὁποῖα κρουνηδὸν
κατέβαινον ἐπὶ τῶν ὠχρῶν αὐτῆς παρεῖων. Ἡ
καλὴ καγαθὴ θεῖα τῆς ἐπροσπάθησε νὰ τὴν παρη-
γορήσῃ, προτείνουσα ὅτι ἦτο ἀκόμη ἐλπίς· νὰ
οιορρωθῇ ἡ ἀδικία τῆς διαθήκης, ἐὰν ἀπεφάσιζον
νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ δικαστήρια.

α Ἀλλὰ πῶς; εἶπε μετὰ συγκινήσεως ἡ Ἀ-
θηναίς, πῶς νὰ ἐλπίζωμεν ἡμεῖς; συνδρομὴν ἀπὸ
ξένους, ὅταν οἱ οἰκεῖοι καὶ συγγενεῖς μᾶς ἀποβάλ-
λουν; ποῖον δικαίωμα ἔχομεν νὰ ἐπικαλεσθῶμεν
τὴν συμπάθειαν ξένων, ὅταν πατὴρ καὶ ἀδελφοί
δὲν ἔλαβον δι' ἐμέ συμπάθειαν; τί νὰ εἶπω εἰς
ἐκείνους, τῶν ὁποίων μέλλω νὰ ἐπικαλεσθῶ τὴν
συνδρομὴν, ὅταν με ἐρωτήσουν διὰ ποῖαν αἰτίαν
ὁ πατὴρ σου σὲ ἔκαμεν ἀπόκληρον, καὶ οἱ ἀδελ-
φοί σου σὲ ἀπέβαλον τῆς πατρικῆς οἰκίας; »

Καὶ ταῦτα λέγουσα, ἐβυθίζετο ἐκ νέου εἰς δά-
κρυα. Ἡ θεῖα τῆς δὲ, ἐλέησασα αὐτὴν διὰ τὴν
οὕτω λυπηρὰν θέσιν τῆς, εἶπε πρὸς αὐτήν:

α Ἠσύχασε, ἀγαπητῆ μου ἀνεψιά, καὶ παῦ-
σε τοῦ νὰ κλαίῃς καὶ νὰ καταστρέφῃς οὕτω τὴν
νεότητά σου. Γνωρίζεις ὅτι ἐγὼ δὲν ἔχω τέκνα,
ὡστε ἀπὸ τοῦδε δὲν εἶσαι πλέον ἀνεψιά ἀλλὰ
θυγάτηρ μου· ἀληθῶς δὲν εἶμαι πλουσία, ἀλλ'
ἔχω ὅσα χρειάζονται νὰ ἐξοδεύσωμεν διὰ νὰ με-
ταβῶμεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐνώπιον τῆς
ἐνἀρέτου καὶ φιλανθρώπου βασιλίσσης Πουλχε-
ρίας εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ εὐρωσι δίκαιον δύο ἀ-
δύνατα καὶ ἀπροσάτευτα πλάσματα ὡς ἡμεῖς. »

Ἡ ἰδέα αὕτη ἔκαμε ζωηρὰν ἐντύπωσιν εἰς τὴν
Ἀθηναίδα, καὶ ἐπέφερε τὴν παρηγορίαν, τὴν ὁ-
ποίαν ἤθελε νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὴν ἡ θεῖα τῆς.
Λαβοῦσα λοιπὸν ἀμέσως τὴν ἀνεψιάν τῆς, μετέ-
φερεν αὐτὴν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῆς οἰκίαν,
καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἔπλεον πρὸς τὴν βασιλίδαν
τῶν πόλεων, τὴν Κωνσταντινούπολιν.

(Ἐπεται τὸ τέλος).

341

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ ΤΗΣ ΜΑΡΕΒΟΡΝΗΣ.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

ΝΑΙΝΩΣΤΑ, γνωρίζεις τὸ Χείδελβεργ
με τὰς μαύρας οἰκίας του, τοὺς ἐμβρωθεὶς καθή-
γητάς του, καὶ τὸ κατηρειπωμένον φρούριόν του,

τοῦ ὁποῖου ἰδίως εἰς τῶν χαριεστέρων ποιητῶν
μας ἀπέβη ὁ ψάλτης καὶ ὁ ὑπερασπιστής.

Ἐὰν δὲν γνωρίζῃς τὴν ἀρχαίαν ταύτην πα-
νεπιστημιακὴν πόλιν, τὴν μητρόπολιν τῶν ἐπι-
στημῶν καὶ κοιτίδα τῶν φανταστικῶν διηγη-
μάτων, τὰ ὁποῖα ἐκθετόμενα ὑπὸ Γερμανικῆς
γραφίδος ἔβελξαν τόσον συνεχῶς τὰς ὥρας τῆς
ἀργίας μας, τὰς ὥρας τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας,
τὰς ὥρας τῶν φροντίδων, τῶν ὀλίψεων καὶ τῶν
δακρῶν μας, ἐὰν, λέγω, δὲν γνωρίζῃς τὸ Χεί-
δελβεργ, εὐαρεστήθητι νὰ με ἀκολουθήσῃς. Θέ-
λω σὲ ὀδηγήσει διὰ μέσου τῶν σκοτεινῶν συν-
οικιῶν του, αἵτινες διατηροῦσι θρησκευτικώτατα
τὴν σεβασμίαν κόριν τῶν αἰώνων.

Δὲν προσίθεμαι, οἰκειοποιούμενος τὸ ἀξίωμα
κικέρωνος (δὴγοῦ), νὰ καυχῶμαι εἰς μίαν φαν-
τασιώδη ἐκδρομὴν, οὔτε εἶμαι διατεθειμένος νὰ
σᾶς περιγράψω λίθον πρὸς λίθον καὶ ἐποχὴν
πρὸς ἐποχὴν τὰ μνημεῖα, ἅτινα περιχλεῖει ἡ σε-
βασμία αὕτη πόλις. Δι' ἐν τοιοῦτον ἔργον οὔτε
καιρὸν οὔτε πολυμάθειαν οὔτε ἱκανότητα ἔχω·
ἄλλως τε ἐπείγομαι νὰ ἐπανεύρω τὸν γεωργὸν
τεχνίτην μου, τὸν ἥρωα τοῦ διηγηματίου τούτου.

Διέλθωμεν λοιπὸν με ταχὺ βῆμα τὰς ὁδοὺς
τοῦ Χείδελβεργ, εἰσέλθωμεν εἰς τὴν μικρὰν ἀ-
διέξοδον ὁδὸν τῶν Μοναχῶν, ὠθήσωμεν τὴν θύ-
ραν ταπεινοῦ τινὸς οἰκιδίου, ὑψουμένου ἐπὶ τοῦ
ἐδάφους εἰς ἐν μόνον πάτωμα, καὶ βίψωμεν
βλέμμα εὐσπλαγχνίας, ἐκπλήξεως καὶ λύπης
ἐπὶ τῆς εἰκόνας, ἧτις προσβάλλει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς
τὰ βλέμματά μας.

Συμβαίνει ἐν ἐξ ἐκείνων τῶν οἰκογενειακῶν
δραμάτων, τὰ ὁποῖα λίαν συνεχῶς ἀπαντῶμεν ἐν
τῇ βίῳ, ἅτινα ὁ μυθιστοριογράφος δὲν ἠμπορεῖ
ποτὲ νὰ ἐπινοήσῃ καὶ τὰ ὁποῖα προξενούσιν ἐ-
νίοτε τὴν ἀκολατίαν καὶ τὴν ἀβουλίαν, σπανιώ-
τατα δὲ τὰ ἀπατηλὰ ὄνειρα μιᾶς φαντασίας, πα-
ραφερομένης ὑπὸ τῆς ζήσεως ἢ τῆς πίστεώς τῆς.

Ἀπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῶν ὑ-
ποσχέσεων τοῦ ξένου, τὸν ὁποῖον εἶδομεν εἰσερ-
χόμενον εἰς τὴν ἐπαυλίαν, καθ' ἣν στιγμὴν ἐθέ-
τομεν τὴν τελείαν στιγμὴν εἰς τὸ δεῦτερον
κεφάλαιον τοῦ διηγηματίου τούτου, ἀρδίασας
ἄλλως τε ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ὡς ἐκ τοῦ σκλη-
ροῦ καὶ ἐπιμόχθου ἐπαγγέλματος τοῦ γεωργοῦ,
ὁ Κάρλ Βάν Ἰρεν παρήτησε διὰ παντός τὴν
Χούβην, καὶ ἤλθε νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς Χεί-
δελβεργ.

α Ἐργάζου καὶ ἔτο γενναίψυχος! τὰ ὄμματά
πᾶντων θέλουν στραφῆ πρὸς σέ, καὶ μίαν ἡμέ-
ραν θέλεις ἀποβῆ μέγας μεταξὺ τῶν πλέον με-
γάλων. . . »

Ίδου τί μόνον τῷ εἶπεν ὁ ἀγνωστος προστάτης τοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον, χωρὶς νὰ ἤξεύρη διατί ἀνέθετεν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην.

Ὁ Κάρολος εἰργάσθη πραγματικῶς, ἐγένετο γενναϊόψυχος, ἤρνηθη τὰ πάντα διὰ νὰ μὴ σκέπτηται εἰμὴ μόνον περὶ τῆς τέχνης του, τῆς θείας ἐκείνης τέχνης, ἣν ἐφεύρον οἱ ἄγγελοι· πλὴν τίποτε ἐν διαστήματι πέντε ἐτῶν δὲν παρέσχεν εἰς αὐτὸν τὴν ἰδέαν τῆς παρουσίας ἰσχυροῦ τινος φίλου καὶ προστάτου.

Καὶ ἐν διαστήματι τῶν πέντε τούτων ἐτῶν ἡ στέρησις κατηρήμονε τὴν οἰκίαν του, καθύστερον καὶ τὰ τέκνα του ἤξεναν καὶ ἐπολλαπλασιάζοντο.

Ὁ Κάρολος ἦτο μέγα καὶ ἐξοχὸν ἀληθῶς πνεῦμα, ἀλλ' ἡ πείνα ἐγένετο δι' ὅλον τὸν κόσμον, ὅταν ὅλος ὁ κόσμος δὲν ἤξεύρει νὰ κερδίῃ τὸν ἄρτον του διὰ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Παγανίνης, τῆς γλυφίδος τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου, τοῦ χρωστικῆρος τοῦ Ραφαήλου καὶ τῆς σμίλης τοῦ Βενβενούτου Κελλίνης.

Ὅθεν ὁ Βάν Ίρεν, ἐκδοτος πάντοτε εἰς ἰδανικὰς καὶ θεωρητικὰς ὄνειροπολήσεις, ἦτο ὅλως διόλου ἀμαθὴς ὡς πρὸς τὴν μεγίστην τῶν τεχνῶν, τοῦ ὀδηγεῖν μὲ γαλιπὸν τὴν ὕλικήν ὑπαρξιν. Ἡ Ματθίλδη, ἡ πτωχὴ Ματθίλδη, ὠραία ἀκόμη μ' ὄλας τὰς ἀναφανείσας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς λευκὰς τρίχας καὶ τὰς ἐλαφρὰς ἐπὶ τοῦ μετώπου τῆς βρυτίδας, εἶχε δίκαιον νὰ τὸν ἀνακαλῆ εἰς τὴν πραγματικότητα καὶ εἰς τὰ οἰκογενειακά του χρέη· εἶχε δίκαιον νὰ τῷ λέγῃ: «Κάρολε, ἐνθυμοῦ τὰ τέκνα σου, τὴν γυναῖκά σου, τὴν γραῖαν μητέρα σου καὶ ὅλους ἐκείνους, οἵτινες ἔχουσι δικαίωμα νὰ ἀπαιτήσωσι παρὰ σοῦ ἐργασίαν καὶ τροφήν!

— Ἀκόμη μίαν ἡμέραν ὑπομονή, ἀπεκρίνετο ὁ μουσικὸς, ἀκόμη μίαν ἡμέραν!... Ἡ φήμη δύνανται νὰ με καταφθάσῃ αἰφνιδίως, καὶ εἰς τὴν φήμην ἐναποθέτω πᾶσαν τὴν ἐνδεχομένην εὐδαιμονίαν μου!»

Εἶτα ἐπανελάμβανε τὸ βιολίον του καὶ ἐξῆγε θαυμάσια μελωδήματα καὶ συμφωνίας, αἵτινες τὸν ἐμέθουσαν καὶ ἐρρίπτον εἰς τὸ πῦρ τῆς φιλοδοξίας του τοὺς τελευταίους πόρους του. Ὅταν οὗτοι ἐξηντλήθησαν ἀλλεπαλλήλως, προσέτρεξεν εἰς δάνεια, ὑπέγραψε βαρυτάτας συμφωνίας, μὴ λησμονῶν νὰ ἐπαναλαμβάνῃ πάντοτε ὅτι ἡ δόξα θὰ ἔλθῃ ἐντὸς ὀλίγου.

Ἀλλ' ἡ δόξα δὲν ἤρχετο, καὶ μίαν ὠραίαν ἡμέραν ὁ ἐπιούσιος ἄρτος ἐμιμήθη τὴν δόξαν.

Τότε ὁ Κάρολος ἠσθάνθη τύψεις συνειδήτος, ἡ θέρμη εἰσῆλθεν εἰς τὰς φρένας του, ἤρπασε τὸ βιολίον του, καὶ ἐφυγεν ὡς τρελλὸς διὰ νὰ μὴν

ἀκούῃ τὰ λιμώττοντα τέκνα του κράζοντα: «Πάτερ, πεινώμεν!»

Μετὰ μίαν ὥραν ἀπουσίας ἐπανεῆλθεν εἰς τὸ οἶκον· τὸ τῶρον συνατρίβη, οἱ ὀρθακμοὶ τοῦ ἤσαν ἠγριωμένοι καὶ ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν, ἀλλ' ἔφερε μὲθ' ἑαυτοῦ ἄρτον καὶ τινα σολῖδια.

Αὐτὸς, ὅστις ἠλπίσε τὰς ἐπευφημίας τῶν βασιλέων καὶ τῶν μεγιστάνων, ἠρκέσθη εἰς τὸ ἀκροατήριον τῆς γείτονος τριόδου... Τὴν ἐπαύριον ἠθέλησε νὰ ἐπαναρχίσῃ τὴν ἐπίπονον καὶ βασανιστικὴν ἀσχολίαν του, ἀλλ' ἡ Ματθίλδη ἠναντιώθη· ἐροβαίτο μήπως τὸ σαλευόμενον λογικόν του σθεσθῆ ὑπὸ τὸν φόρον τῆς ἀτιμίας καὶ ἐντροπῆς.

Τὴν ἐπαύριον παρουσιάζεται ὁ δανειστὴς ἵνα συμπληρώσῃ τὴν καταστροφὴν τοῦ τεχνίτου· ἐρχεται δὲ, συνοδευόμενος ὑπὸ τινῶν ἀστυνομικῶν κλητῆρων, διὰ νὰ λάβῃ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιτρεπομένην κατοχὴν τῶν ἐπιπέλων τοῦ χρωματιστοῦ, μετὰ πρώτην καὶ δευτέραν ἀναβολὴν πληρωμῆς.

Ὁ δανειστὴς ἐνασχολεῖται εἰς τὴν λυπηρὰν ταύτην ἐργασίαν, καθ' ἣν στιγμὴν εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἀειξερδὸν ὁδὸν τῶν Μοναχῶν.

Καθήμενος νωγελῶς ἐπὶ ἀνακλινηρίου, ἀπαθῆς καὶ ἀγέρωχος τὸ ἦθος, ὁ τοκογλύφος δανειστής ἐσέθετο ψυχρῶς τὸ μέρος, ὅπερ ἔμελλε νὰ ἀπογυμνώσῃ ἡ ἀπληστία του. Ὅπισθεν δὲ αὐτοῦ ἰστάμενος ὁ δημόσιος κήρυξ, κωρὸς πρὸς τὰς παρακλήσεις μιᾶς ὑπηρετοῦσας μεινάτης πιστῆς εἰς τὴν Ματθίλδην, κατέγραφε τὰ ἐπιπελα τοῦ μουσικοῦ· οὗτος δὲ, ὄρθιος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου, ἐσφιγγε σπασμωδικῶς εἰς τοὺς βραχίονάς του ἐν ἐκ τῶν τέκνων του. Ἐξῶν δὲ τὸ ὄμμα ξηρὸν καὶ ἀπλανές καὶ τὸ ἦθος καταθεθλημένον, δὲν ἤκουεν οὔτε τὰς παρηγορίας, αἱ ἐπροθυμοποιεῖτο νὰ τῷ παρέξῃ ἡ γυνὴ του, οὔτε τοὺς ὀλολυγμούς τοῦ υἱοῦ του, ὅστις ἤρχισεν ἡδῆ νὰ ἀσπαινῆ καὶ αὐτὸς τεχνίτης· εἰς μίαν δὲ γωνίαν ἡ μήτηρ τοῦ Καρόλου ἐκλαιεν ἐπὶ τοῦ ἀρτιγεννήτου ἐγγόνου τῆς.

Τὸ λυπηρὸν τοῦτο καὶ σπαραξικάρδιον θέαμα κατεσπάραττε καὶ τὸν ἀπαθέστατον ἀνθρωπον. Ἐν τούτοις ὁ δανειστὴς ἐτελείωσε τὸ ἔργον του, καὶ ὅταν ἀφῆρεσε τὰ πάντα, χωρὶς νὰ μείνῃ ἄλλο τι ἐκτὸς τῶν τεσσάρων τοίχων, ἀπεσύρθη μετὰ τῶν ἀκολούθων του χαιρετῶν εἰρωνικῶς.

Τότε ὁ Κάρολος ἀφῆκεν ἑαυτὸν νὰ πέσῃ ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ ξυλίνου καθίσματος, περιφρονημένος καὶ πλήρης ἀπελπισίας.

«Τέκνα μου, πτωχὰ μου τέκνα! ἐφώναξε μὲ φωνὴν ἠλλοιωμένην καὶ συγκροκωμένην, ἐχάτατε

τοῦ λιποῦ καὶ τὸ μικρὸν βνήθημα, ὅπερ σὰς ἐμείνει.

— Τοῖς ἔμεινες σὺ, καὶ ὁ Θεὸς ἔσται μετὰ σοῦ! εἶπεν ἡ Ματθίλδη μὲ τὴν ἀγγελικὴν ἀφροσύνην τῆς μὴ ἀπελπίζεσθαι, Κάρολε! ἀποπτᾶται ὠραῖα ἡμέραι δύνανται νὰ ἐπανέλθωσι· πάλιν.

— Ὡ! ποτὲ, ποτὲ ἡ καταβληθεῖτα γενναϊότης δὲν ἀναζωπυρεῖται! πέντε ἔτη δικιμάχης καὶ στέρησεως συντρίβουσι τὸ σῶμα καὶ τὰς δυνάμεις... Προτιμῶ μᾶλλον τὸν θάνατον... ἀλλ' ὄχι! ὁ λογισμὸς οὗτος εἶνε γαῦνος· θέλω μᾶλλον νὰ ζήσω, νὰ ζήσω διὰ τὰ τέκνα μου, νὰ ζήσω διὰ σέ, ὦ ἄγγελε τοῦ οὐρανοῦ, τὸν ὁποῖον τόσον περιπαθῶς ἠγάπησα καὶ ἀγαπῶ πάντοτε. Θέλω νὰ ζήσω διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν μεταμέλειαν, καὶ διὰ νὰ λησμονήσω τὰς χιμαῖρας, τὰς ὁποίας ἠκολούθησα καὶ τὰ ὄνειρα τῆς δόξης, εἰς τὴν μετὰ ἡράνισαν!

— Εὐχαριστῶ! ἐπανελάθεν ἡ Ματθίλδη σχεδὸν εὐθυμῶς· εὐχαριστῶ, Κάρολε, διότι ἐνθυμήθης ὅτι εἶσαι ἄνθρωπος... Τώρα δὲν με πτοεῖ πλέον τὸ μέλλον· ἀναθέτω πᾶσαν τὴν ἐλπίδα μου εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς σέ!

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ταχυδρόμος τις, χρυσοπάρυφον ἐνδεδυμένος ἱματισμὸν, εἰσῆλθε κραυγάζων: «Κάρολος Βάν Ίρεν!

— Ἐγὼ εἶμαι, ἀπεκρίθη ὁ τεχνίτης.

— Λάβετε, Κύριε, τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, τὴν ὁποίαν εἶμαι ἐπιφορτισμένος νὰ σὰς ἐγγχειρήσω.»

Ὁ μουσικὸς ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν, διέβλεψε τὴν σφραγίδα καὶ τὴν ἀνέγνωσε κατεπειγόντως καὶ μετ' ἀνυπομονησίας. Ἐνῶ δὲ ἀναγίνωσκε, σπασμωδικῶς τις κλονισμὸς ἐτάραττε τὰ μέλη του καὶ θνατηφόρος ὠχρότης ἐκάλυπτε τὰς παρειάς του. Εἶχε δὲ δίκαιον, διότι ἰδοὺ τί ἐμπεριεῖχεν ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη:

«Τὸ πῦρ καθαρίζει τὸ χρυσίον, ἡ στέρησις ἀκαθαγνίζει τὸ πνεῦμα. Ἰδοὺ διατί σὲ ἀφῆκα «νὰ ὑποφέρῃς· ἠθέλησα νὰ πεισθῶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, πρὶν προσκολληθῶ εἰς τὸν τεχνίτην.

«Ἐγρεώστουν νὰ ἀναδειχθῶσιν ἀμφοτέροι διὰ «τῶν δακρύων· καὶ ὅμως οἱ βραχίονές μου ἔσονται ἀνοικτοὶ καὶ εἰς ἀμφοτέρους, καὶ ἡ ὑποστήριξις μου δὲν θὰ τοῖς λείψῃ ποτῶς.

«Καὶ αὐτὴ ἡ ὑποστήριξις δὲν εἶνε ἀξιοκαταφρόνητος· διότι ἐκεῖνος, ὅστις σοὶ ἐφάνη ὑπὸ τὸ ἀπλοῦν ἐνδύμα χωρικοῦ, ἐκεῖνος, ὅστις σὲ ἠνάγκαζε νὰ ἐγκαταλείψῃς τὰς εἰρηνικὰς χιμαῖρας τῆς οἰκιακῆς ἐστίας διὰ νὰ βιβῆς εἰς μίαν ἀφόρητον ὑπαρξιν, ἐκεῖνος, ὅστις ἐξέτιμησε τὰ προτερήματά σου καὶ σὲ περιμένει εἰς Σαίν.

«Πετερσθούργον διὰ νὰ σὲ κάμῃ νὰ λησμονήσῃς

«τὰς δυστυχίας σου, ἐκεῖνος, τέλος ὅστις δὲν ἀθέλει παύσαι ποτὲ τοῦ νὰ ᾔη φίλος καὶ θαυμαστής σου, ὀνομάζεται Πέτρος Ἀλεξίουδης καὶ ὑπογράφεται: Αὐτοκράτωρ πασῶν αὐτῶν Ῥωσσιῶν.»

Ῥ.

ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΛΥΨΕΙΣ.

(Ἐρηνίσματα ἐκ διαφόρων πηγῶν).

ΚΩΔΩΝΕΣ.

Οἱ κώδωνες ἦσαν γνωστοὶ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων. Οἱ ἱστορικοὶ Σῖναι λέγουσιν ὅτι εἰς τῶν αὐτοκρατόρων αὐτῶν, ζῶν περὶ τὸ 2262 π. Χ. κατεσκευάσθη δώδεκα κώδωνας, ὧν αἱ κατὰ βαθμοὺς προβαίνοντες ἤχοι ἀπετέλουσαν πέντε τόνους τῆς μουσικῆς. Ἄν πιστεύσωμεν ὅμως τοὺς Κινέζους ἱστορικοὺς, ὅλαι αἱ τέχναι καὶ ἐπιστήμαι, αἱ ἀνακαλύψεις καὶ ἐφευρέσεις ἐπενοήθησαν ὑπ' αὐτῶν καὶ τῶν αὐτοκρατόρων των, οἵτινες εἶχον πάντοτε τέσσαρας ὀφθαλμούς. Παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἕλλησιν οἱ ἱερεῖς τῆς Περσεφόνης μετεχειρίζοντο εἶδος μικρῶν κωδῶνων, οὓς ἐπέσειον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς θεᾶς· παρὰ δὲ τοῖς Ῥωμαίοις εἰς τὸν ἦχον τοῦ κώδωνος ἠνοίγοντο πάντοτε τὰ δημόσια λουτρά.

Ἀλλὰ μετὰ τοῦ χριστιανισμοῦ οἱ κώδωνες εὗρον μέγα ἐνδιαφέρον, καίτοι μέχρι τοῦ Ε' αἰῶνος μετεχειρίζοντο, ὅταν ἤθελον νὰ προσκαλέσωσι τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν θεῖαν λατρείαν, τὰς ἱεράς λεγομένας σανίδας ἐκ σιδήρου ἢ ἐκ ξύλου, ἐφ' ὧν ἐκτύπων διὰ βαρέως τινὸς σφυρίου· καὶ ἡ χρῆσις τῶν σανίδων τούτων ἢ σημάντρων σώζεται μέχρι τῆς σήμερον εἰς πολλὰς μογὰς, καὶ ἰδίως εἰς τὰς ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Τουρκίᾳ χριστιανικὰς ἐκκλησίας. Ἐν τούτοις ὁ ἅγιος Παῦλινος, Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Καμπανίᾳ πόλεως Νόλας, ζῶν κατὰ τὸν Ε' αἰῶνα, διέταξε τὴν κατασκευὴν μεγάλων κωδῶνων κατὰ μίμησιν τῶν κωδωνίσκων τῆς ἀρχαιότητος, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐδόθη εἰς αὐτοὺς τὸ κοινὸν ὄνομα καμπάνα, ὅπερ μέχρι τῆς σήμερον φέρουσι.

Κατὰ τὸν μεταίωνα κατεσκευάζον τοὺς κώδωνας ἐκ πολυτίμων μετάλλων, καὶ μάλιστα κωδωνίσκους ἐκ χρυσοῦ, οὓς ἀνήρτων ἐκ τῶν ἐνδυμάτων των ὡς κόσμημά τι· τὴν δὲ νύκτα, ἦτις προηγείτο τῆς ἑορτῆς τῶν Ἀγίων Πάντων καὶ τῶν Κοκοιμημένων, ἀνθρωπὸς τις πολλοὺς

τοιούτους φέρων κωδωνίσκους και εις την χειρα μέγαν κρατών κώδωνα, επέσειεν αυτόν από ωρας εις ωραν κράζων μετά πενθίμου τινός φωνής: « Ήγέρθητε οί νεκροί και αναστήθητε οί εν τοις μνημείοις, πάντες δέ οί ζώντες άγρυπνείτε και όεσθε προς Θεόν ύπερ των κεκοιμημένων. Μελετάτε τον θάνατον! μελετάτε τον θάνατον, οί οί του θανάτου! »

Λουδοβίκος ο ΙΑ', καθιερώσας εις την Γαλλίαν την προσευχήν του Άγγέλου, διέταξεν ώς αὐτή να επαναλαμβάνεται τρίς της ημέρας, ήχούτων των κωδώνων και προσκαλούντων τους πιστούς εις την δέξιν το πρωί, την μεσημβρίαν και το έσπερας. Άλλ' εκτός της θρησκευτικής χρήσεως, οί κώδωνες εκτίσαντο άκολουθώς και έτέρων ούσιώδη και πολιτικήν, ούτως είπειν, χρησίν. οί αὐτών άνηγγέλλετο πᾶν λυπηρόν ή χαροποιόν συμβεβηκός, και συνεχώς ήχρησίμευσον εις το να δώσωσι το σημείον της επαναστάσεως ή του φόνου, ως ο μέγας κώδων του παλατιού των Παρισίων άνήγγειλε την τρομεράν και ιστορικήν σφαγήν της νυκτός του Άγίου Βαρθολομαίου.

Οί προς χρήση της εντός των οικιών προσκλήσεως μικροί κώδωνες είσι μεταγενεστέρας επινόησεως, διότι οί πολυάριθμοι ύπηρεται, οτινες επλήθρουν τās οικίας μέχρι τέλους του ΙΖ' αιώνος, καθίστων περιττήν την χρῆσιν αὐτών.

Ρ.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ.

ΜΑΚΡΟΚΑΜΠΟΣ.—ΤΑ ΩΛ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.— Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΒΔΟΜΑΣ ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΣΛΑΒΟΙΣ.

Ο κόσμος πάντοτε ήγάπησε τον άπηγορευμένον καρπόν. Άμα, υπό το πρόσχημα της θρησκείας ή της ήθικης, τῷ άπηγορευθῆ μία διασκέδασις, άμέσως έδημιούργησεν άλλην, ήτις εντός ολίγου απέβη ο σκόλοψ και το σκάνδαλον εις εκείνον, παρ' ού εκρήθη εύλογος ή άπαγορεύσις. Καί τουτο παρατηρούμεν πρό πάντων εις τās κατ' έτος έκδρομάς και περιδιαβάσεις εις Μακρόκαμπον, (Longchamp), αιτινες έλαθον την άρχήν των κατά συνέπειαν των τοιούτων άπαγορεύσεων, καταντίσασαι επί τέλους εν των κυριωτέρων άντικειμένων άγανακτήσεως δια τās άσθενείς κατά την συνείδησιν ψυχάς του αιώνος τούτου. Η Έκκλησία διέταξεν ώς εν καιρῷ των δύο δεκαπενθημέρων, αιτινα προηγούνται και έ-

πονται του Πάσχα, να γίνεται απόλυτος διακοπή των συνήθων διασκεδάσεων. κατά συνέπειαν τούτου τα θεάτρα του Μελοδράματος και των δύο Κωμωδιών, της Ιταλικής και Γαλλικής, μέχρι και αὐτών των μικροτέρων θεαμάτων, ήσαν κεκλεισμένα. Πως να διαθέσωσι λοιπόν τον μετὰ το άπόγευμα χρόνον, τον όποιον ή άπαγορεύσις αὐτη καθίστα έτι μάλλον εκτεταμένον; Ηού έπρεπε να διευθυνθῆ τις κατά τās τρεις από του γεύματος ώρας, ενῷ τα θεατρα, τα όποια συνήθως ήρχίζον τα θεάματά των κατά την στιγμήν ταύτην δια να εξακολουθήσωσι μέχρι των έξ ή επτά ώρων, δέν έμελλον να άνοιχθώσιν; Έβραντάσθησαν λοιπόν πάλιν εις την θρησκείαν να ζητήσωσι τās διασκεδάσεις, ως αὐτη άπηγόρευσεν.

Ολίγον μακράν της πόλεως των Παρισίων έκειτο παλαιά μονή, της όποιας θεμελιωτής ύπῆρξεν ή αδελφή του Άγίου Λουδοβίκου, Ισαβέλλα ή εκ Γαλλίας. Πολλά βασιλικά Πριγκίπισσαι εξετέλεσαν ενταῦθα μετ' εύλαθείας τὰ θρησκευτικά των καθήκοντα, μεταξύ των όποιων φημίζονται Ιωάννα ή εκ Ναβάρρας και ή Λευκή, θυγάτηρ του βασιλέως Φιλίππου του Μακρού, οστις και αὐτός ο ίδιος ήλθεν επί τέλους και απέθανεν εις το κελλίον, το όποιον ή θυγάτηρ του εξελέξατο ως καταφύγιον. Η μονή αὐτη, εκ της όποιας δέν έμεινε πλέον άλλο τι ειμή άνεμόμυλος τις μετασχηματισθείς εις ύδραυλικήν μηχανήν προς μετοχέτευσιν των υδάτων του δάσους της Βολωνίας, ήτο ή μονή του Μακροκάμπου. Η δλως βασιλική καταγωγή της, αι άναμνήσεις, δι' ών έλαμπρόνετο το παρελθόν της, το γειτνιαζον της θέσεώς της με τους Παρισίους, καθ'ο κειμένης ούχι μακράν των λεωφόρων, αιτινες άγούσιν εις τὰ βασιλικά ενδιαιτήματα του Άγίου Γερμανού και των Βερσαλλιών, πάντα ταῦτα κατά τους τελευταίους χρόνους έμελλον να συντελέσωσιν ώστε να άποβῆ το μοναστήριον τουτο ή πλέον περιζήτητος καταφυγή των εύλαθών κοσμικών, και επί τέλους καταχορηστικώτερον το κελλίον του συρμού, αν ήνε συγκεχωρημένον να συνάψῃ τις τās δύο τόσον άντιθέτους ταύτας λέξεις.

Ούτω λοιπόν εις κανέν άλλο μέρος των Παρισίων δέν συνέβηε κατά τās μεγάλας έστράς περὶ μοιός αριθμός εύγενών προσκυνητών, και εις κανέν άλλο μέρος δέν εξετελούντο μεγαλοπρεπώς τόσαι Έκκλησιαστικά ακολουθία όσαι ενταῦθα, και πρό πάντων κατά τās ημέρας των Παθῶν. Το τελευταίον μάλιστα τουτο θέλητρον παρέσυρεν εις τουτο το μέρος όλους τους άνηρούς, (διότι πᾶσα κοινωνία έχει τους κηφήνας της), οτινες,

στερούμενοι της καθ' έπέρην επαναλαμβανομένης γοητείας του μελοδράματος εν διαστήματι πολλών έβδομάδων, ήρχοῦντο εις τās ψαλμωδίας της πνευματικής συμφωνίας. Οθεν, εν έλλείψει της βεβήλου μουσικής, έπτευδον να άκούσωσι ψαλλομένην πολλάκις υπό των εύλαθών Κυριών του Μακροκάμπου μίαν Ιεράν μουσικήν, ήτις δέν διέφερε σγρόδν της πρώτης, διότι την συνέθεσαν οί αὐτοί μουσικοδιάσκαλοι οί σχηματίσαντες την όρχήστραν του μελοδράματος, και τόσοι άλλοι κοσμικοί μουσικοί, οτινες ένεκέντρισαν εις τὰ έδάφια των Ψαλμών, οτι δέν εύρον να ήέσωσιν εις μίαν μελωδικήν συναυλίαν. α Συγχώρησόν με, Θεέ μου! έπραξε μίαν των ημερών ο περίφημος μουσικός Λουλύ, εις εκκλησίαν τινα όπου εξεταλείτο μία των συμφωνιών τουτων, συγχώρησόν με, δέν την συνέθεσα δια Σέ! » (*) διότι ήκουσε ψαλλόμενον εν είδει τροπαρίου ήχόν τινά, τον όποιον συνέθεσεν δια μουσικήν χορευλίαν. Καί ή μουσική λοιπόν της εν Μακροκάμψ μονής των Κυριών εις πολλάς περιστάσεις ήξίζε τοιαύτην επιφώνησιν, διότι εκαστος ήχος προεδίδετο ως εκ του μελοδράματος μετασχηματισθείς, και μάλιστα πολλάι των εν τῷ μεταξύ άκουσμένων φωνών, καιτοι ήνωμένοι μετὰ των θρησκευτικών, έφαινοντο οτι ήσαν στρατολογημένοι μεταξύ των ωραιότερων χοροστατών του θεάτρου της Βασιλικής Ακαδημίας. Παράδοξον τινόντι μίγμα, κράμα άλλόκοτον και προφανής άνομοιότης! Πλήν πᾶς τις γνωρίζων όποια ήσαν τὰ ήθη των τότε μεγάλων Κυριών του Μακροκάμπου, ούχ ήττον θέλει εκπλαγή βλέπων αὐτās συγχεομένας με τās του μελοδράματος Κυρίας. α Άπό δύο ήδη αιώνων, έγραφεν εις τον Ριχελιέα ο θεός Βικεντινος, οστις έπεφορτίσθη την άνάκρισιν των επισυμβασών εις Μακρόκαμπον άταξιῶν, από δύο ήδη αιώνων ή γλυκεία εύωδία του Χριστου, ή βασιλεύουσα εις την άγίαν μονήν ταύτην, υπεχώρησεν εις την μεμολυσμένην εξάτμισιν της άταξίας και της διαφθοράς των ήθῶν! »

Την εποχήν, καθ' ήν δλως ο συρφετός και ο όχλος των Παρισίων εξελέξατο περι τὰ μετὰ της βασιλείας Λουδοβίκου ΙΔ' την εκκλησίαν της μονής του Μακροκάμπου ως μέρος περιδιαβάσεως κατά τās τελευταίας ημέρας της Αγίας έβδομάδος, τότε πλέον το μέρος του προσκυνηματος απέβη δλως άνάξιον των προσκυνητών. Ένῷ

βήματά τινά εκείθεν την αὐτήν ήμέραν της Αγίας Παρασκευής έβλεπέ τις πληθύν μετανοούντων και μετανουουσών ειλικρινώς να αναβήχωνται γυμνόποδες και μαστιγούμενοι (*) την τραχείαν άνοδον του Κρανίου λόφου, σίχλι άμαξών παρασημοστολιστών, πεπληρωμένων δέ από βεβήλους φωνάς, έφερον άφ' έτέρου προς την εκκλησίαν συμμορίας ωραίων άμαρτωλών, έστολισμένων χαριέστατα με την πρώτην στολήν της άνοιξεως, και θελγουσών δια του βλέμματος και του μειδιάματος των τους παρακολουθούτας νέους εν διπλήν εκάτέρωθεν έρίππῳ συνοδία.

Ως δέ μεγίστη ύπήρχεν άντίθεσις μεταξύ των γυμνόποδων προσκυνητών και προσκυνητριών, οτινες άνεβήχωντο με την μαστιγα εις χειράς τās κατωφερείας του όρους Βαλερίου, και της τρελλής εκείνης συμμορίας της όδοϋ του Μακροκάμπου, επίσης μεγάλη ύπήρχε και ή μεταξύ των δύο τουτων συνοδιών άντιπάθεια, ήτις κατήνησε μέχρι του να προσβάλλωνται άποτόμως μεταξύ των, εκσφενδονίζοντες κατ' άλλήλων τὰ έξ άμάξης, ως το πάλαι αι εις Έλευσίνα άπεργόμεναι συνοδίαί. Τί εκμακν λοιπόν επί τέλους; άπηγόρευσαν εις τους άληθείς του Κρανίου προσκυνητάς την εύσεβή όδοπορίαν των, και το πεδίον άφέθη πλέον έλεύθερον εις την άναίδειαν του συρμού και την άκολασίαν της εποχής. Καλόν εινε να προσθέσωμεν οτι το μέτρον τουτο έλήφθη κατά το 1720, τουτέστι κατά την καλητέραν εποχήν της Ατιβασιλείας, ο έστι με άλλας λέξεις τον χρόνον της υπερτάτης διαφθοράς.

Άργότερα ή πανήγυρις αὐτη του Μακροκάμπου κατεδικάθη εις παντελήν κατάργησιν: ήθέλησαν να πάυσουν το μέγα σκάνδαλον, το προερχόμενον εκ των Ιεροτελεστιών τουτων, εν καιρῷ των όποιων μεταξύ τόσων βεβήλων φωνών δέν έπαυσον οί θόρυβοι μίς ευθυμίας τόσον εξημένης άπ' αὐτης έτι της όδοϋ, ώστε μη δυναμένης παύειν ούδὲ παρά την θύραν της Έκκλησίας. Το μοναστήριον λοιπόν εκλείσθη εις όλους εν γένει, και κατά το 1776 δέν ήτο πλέον συγκεχωρημένον εις κανένα να εισέλθῃ εις την Εκκλησίαν, και ούτως έμεινε μόνον ο περιβόλος και ή όδός της μονής, χρησιμεύοντες ως τόπος όπου οί μεγάλοι και βαθύπλουτοι Κύριοι και Κυρίαί επεδείκνυσον τους νέους ίππους και τὰ κομψά όχήματά των, και όπου έπροθυμοποιείτο εκαστος να διαγείρῃ πλειότερον τον γενικόν θαυμασμόν ως προς

(*) Το καθ' ήμᾶς, ή αὐτη επιφώνησις εκφεύγει των χειλέων παντός Χριστιανού Ορθόδοξου, ισάκις εισήλθῃ εις αυτικόν ναόν. S. M.

(*) Ησαν τινόντι τοιοῦτοι φανατικοί του ΙΙ' αιώνος μαστιγούμενοι προς άσκητικὴν ύποπιασίν του σώματος, και πολυειδές κηλάσεις υπομένοντες. S. M.

τήν περί καλῶν ιδεῶν του καὶ τὴν μεγαλοπρεπιάν του.

Ἐν τούτοις διὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῶν Παρισίων ἦτο μέγα κάρφος ἡ σκανδαλώδης αὐτῆ ἐπίδειξις τῆς κομψότητος καὶ πολυτελείας εἰς μίαν τοιαύτην ἐποχὴν, καὶ ἐν καιρῷ μιᾶς ἐβδομάδος ἀφιερωμένης εἰς τὴν νηστείαν καὶ προσευχὴν. Ἡ θέλησε λοιπὸν νὰ κατορθώσῃ ὥστε νὰ κλειῶνται αἱ θύραι τοῦ θάσους τῆς Βολωνίας ἀπὸ τῆς μεγάλης δευτέρας μέχρι τοῦ σαββάτου, πλὴν δὲν τὸ κατορθώσεν ὥστε ἀμαξίαι καὶ ἵππεις ἐξηκολούθουν νὰ κυκλοφοροῦν καὶ νὰ περιφέρονται ἐκεῖ ὡς καὶ πρὶν ἐν τῷ μέσῳ πλήθους, τὸ ὅποιον ἐχαιρέτα μὲ τοὺς ἀλαλαγμούς του τοὺς Πρίγκιπας καὶ τοὺς Μεγιστᾶνας, τοὺς ὁποίους ἠγάπα, καὶ πολὺ συγγὰ μὲ τὰ συρίγματα του τοὺς φαυλοβίους ἐκείνους, οἵτινες ἤρχοντο νὰ κάμουν ἐπίδειξιν τῆς πολυτελείας των μὲ πολλὴν ἀναίδειαν καὶ ἀλαζονίαν (*).

Ἡ ἐν Μακροκάμπῳ τελουμένη πανηγυρίς κατὰ τοὺς χρόνους, οἵτινες προηγήθησαν τῆς ἐπαναστάσεως, ὑπῆρξεν ἡ λαμπροτέρα ἀφ' ὅλας τὰς ἀπὸ τῆς συστάσεώς της γενομένης. Ὅσον πλείοτερον ἐπλησίαζε τὸ αἵματηρὸν νέφος, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου ἐμελλεν αὐτὴ νὰ ἐξαφανισθῇ, τόσον πλείοτερον τὸ ἄστρον τοῦ συρμοῦ ἐπολλαπλασίαζε τὰς ἀκτίνάς του, ὡς περιφρονοῦν τρόπον τινὰ τὴν ἐπικειμένην ἔκλειψιν του. Κατὰ συνέπειαν λοιπὸν τῷ 1785 παρατηρήθη εἰς τὰ Ἡλύσια πεδία καὶ εἰς τὸ θάσος καθ' ὅλην τὴν μεγάλην ἐβδομάδα πλήθος ἄπειρον, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου περιεφέροντο νέοι Ἀδωνίδες κεκαλλωπισμένοι ἐντὸς δίφρων, ὄχηματος, τοῦ ὁποίου ἤρχιζε τότε ἡ γρησις· εἶποντο δὲ ἐντὸς λαμπρῶν ὀχημάτων οἱ κάστορες καὶ οἱ ἡμικάστορες, ὡς ἀπεκάλουν τότε τὰς Κυρίας τῆς ὑψηλῆς περιωπῆς καὶ τὰς τῆς μεταίης διὰ νὰ τὰς διακρίνωσι μετὰξὺ των. Κομφοδοὶ καὶ ὑποκρίτριαι μετεῖχον ἐπίσης τῆς ὀδοπορίας, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν διέκρινέ τις πολλὰς συνωθουμένας μεταξὺ τοῦ πλήθους μὲ προσωπίδας καὶ μετημφιεσμένας μάλιστα μὲ τὴν ἐνδυμασίαν ἐκείνην, ἥτις ταῖς προσήψε πολλὰς ἐπιτυχίας ἐπὶ σκηνῆς. Ὡστε ἐτελεῖτο, οὕτως εἰπεῖν, ἡ ἀπόκρῳ τοῦ Πάσχα.

Εἰς χρονογράφος τῆς ἐποχῆς ἐκείνης περιγράφει τὴν πανηγυρίαν τοῦ Μακροκάμπου κατὰ τὸ 1785 διὰ τῶν ἐξῆς: « Εἰς Ἀγγλὸς ἐφάνη εἰς τὸ πεδῖον τοῦ συρμοῦ ἐντὸς ἀμάξης ἀργυρᾶς, τῆς ὁποίας οἱ τροχοὶ ἤστραπτον ἀπὸ πολυτίμους λίθους· ἡ ἀμαξία αὐτὴ ἐσύρετο ἀπὸ ἵππους, φέρον-

(*) Νομίζει τις ὅτι ἀκούει τὴν περιγραφὴν τῶν ἡμετέρων συγχρόνων Ἐκκλησιαστικῶν πανηγυρίων, καὶ μάλιστα κατὰ τὰ μέρη τῆς Τουρκίας. Σ. Μ.

τας χρυσὰ πέταλα, καὶ στολὴν ἀπὸ πυρίτας καὶ διαφόρους ἄλλους πολυτίμους λίθους. Ἐκαστος ἐπροσπάθει νὰ ἐπιδείξῃ πλείοτερον πλοῦτη εἰς τὰς οἰκιακὰς ἀμάξιας, πλείοτερον κομψότητα εἰς τὰς συνωρίδας τῶν ἵππων του καὶ περισσοτέραν πολυτέλειαν εἰς τὰς στολὰς τῶν ὑπηρετῶν του. Κομψάτατοι προσωπιδοφόροι, παριστῶντες τὰ περιφημότερα δραματικὰ πρόσωπα, διέσχιζον τὸ πλῆθος. « Ὁ συρμὸς ὑπηγόρευε τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰ ψήφισματά του ἀπὸ τοῦ ὕψους ἐνὸς θραματος, τὸ ὁποῖον ἐσυρον πεταλοῦδες, καὶ τὸ πλῆθος συνωθεῖτο διὰ νὰ συνάξῃ αὐτὰς καὶ νὰ τὰς διαβιβάσῃ ἀπὸ ἐπαρχίας εἰς ἐπαρχίαν μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τῆς Γαλλίας. »

Ὁ Μακροκάμπος, ἐξαφανισθεὶς ὡς εἶπομεν ὑπὸ τὰ ἐρείπια ἐνὸς κόσμου, ὅστις τῷ παρεῖξε τόσον ὠραίας ἡμέρας, ἤρχισε πάλιν νὰ λάμπῃ ἐν καιρῷ τῆς Παλινορθώσεως, ὁπότε ἐχρησίμευεν ὡς εὐαρχισμὸς ὡς ἡ ἐκθεσις ὅλων τῶν θαυμασίων καὶ παραδόξων στολισμῶν. Ἐνταῦθα ἡ ἐμφάνισις τοῦ πρώτου κτενίσματος τῆς κεφαλῆς à la Titus ἐκίνησε σχεδὸν ὀχλαγωγίαν, καὶ ἐρεπε νὰ πικρῇ τις διὰ νὰ ἴσῃ διερχομένους τοὺς πρώτους περισκελιδοφόρους τοῦ συρμοῦ. Ἡ Κυβέρνησις ἐφάνη εὐνοῦς εἰς τοὺς περιπάτους τούτους τοῦ συρμοῦ, ὅπου ἔκαμνον τόσον ὠραίαν ἐπίδειξιν αἱ λαμπραὶ στολαὶ τῶν ἡρώων της. Ἡ Παλινορθωσις εὐαριστεῖτο βλέπουσα τὸ ἀριστοκρατικὸν κόμμα περιφερόμενον ἐν μεγάλας ἵπποδρομίας· ἦτο συνθήθεια τοῦ ἀρχαίου συστήματος, καὶ ὡς τοιαύτη ἐμελλε νὰ γίνῃ παραδεκτὴ καὶ παρὰ τῆ νῆα κυβερνήσει.

Μία ἄλλη συνθήθεια, ἥτις οὐδῶλως ἔσχε τὸ προνόμιον τοῦ νὰ ἀναγεννᾶται, εἶνε ἡ τῶν ὠν τοῦ Πάσχα ἐν τῇ Ἀυλῇ. Μέχρι τῆς βασιλείας Λουδοβίκου τοῦ ΙΣΤ' ἦτο συνθήθεια εὐθύς μετὰ τὴν μεγάλην λειτουργίαν τοῦ Πάσχα νὰ ἀνεγείρωσιν εἰς τὸν βασιλικὸν θάλαμον ὑψηλὰς πυραμίδας ἐκ κεχρυσωμένων ὠν, ἐκ τῶν ὁποίων λαμβάνων ἡ Ἀ. Μεγαλειότης, τὰ διένειμεν ὁ ἴδιος ἢ πρὸς ἕν εἰς τοὺς παρευρισκομένους Μεγιστᾶνας. Πόθεν ἀρά γε προῆλθεν ἡ συνθήθεια αὕτη, τὴν ὁποίαν καὶ αὐταὶ αἱ ἦττον ἐπιλήσμονες οἰκογένειαὶ δὲν ἀπέμαθον; διότι τὰ χρωματισμένα ὠά, ἅτινα διένειμον πλήρη ἀπατηλῶν ὑπορήσεων, περιήρχοντο εἰς χεῖρας ἦττον ἀγαρίστους παρὰ τὰς χεῖρας τῶν Κυριῶν τῆς Αὐλῆς; Πόθεν προῆλθεν εἰς μίαν λέξιν ἡ συνθήθεια τῶν ὠν τοῦ Πάσχα, τοῦτο δὲν εἶνε εὐκόλον νὰ ἐξηγηθῇ. Τινὲς ἠθέλησαν νὰ διδώσιν εἰς αὐτὰ ἀνατολικὸν τι σύμβολον, καὶ τὸ καθ' ἡμᾶς, δὲν καταφερόμεθα κατὰ τῆς ἰδέας ταύτης.

« Ἴσως εἰς τοὺς Φοίνικας, οἵτινες ἐλάτρευον τὸν Δημιουργὸν ὑπὸ τὸ σχῆμα ὠοῦ, χρεωστοῦμεν τὴν χρῆσιν τῶν ὠν τοῦ Πάσχα, λέγει εἰς σοφὸς· κατ' αὐτοὺς, ἡ ΝΥΞ, ἀρχὴ τοῦ παντός, ἔτεκεν ὠόν, ὅθεν ἐξῆλθεν ὁ ἔρως καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος. Περὶ τὸ Πάσχα ὁ ἥλιος φθάνει εἰς τὸν Ἰσημερινόν, καὶ ἡ γῆ ἀποχαιρετᾷ τὰς ἀτελευτήτους νύκτας τοῦ χειμῶνος· διαρρήγνυται τότε τὸ ἀρχικὸν ὠόν, καὶ τὸ ἀνθρώπινον γένος ἀναγεννᾶται. »

Ὁ μῦθος οὗτος ἔχει ὡς κοιτίδα τὴν Ἀνατολήν, καὶ ὅσον περισσότερον προχωρεῖ τις εἰς τὰ μέρη ταῦτα, τόσον ἀνευρίσκει παντάχῳ ἕχνη τοῦ Πασχαλικοῦ συμβόλου. Εἰς τὴν Περσίαν, παραδειγματος χάριν, ὅπου τὸ ἔτος ἀρχίζει τὴν ἐννάτην Μαρτίου, δηλαδὴ τὴν ἀνοιξιν, διανέμουν ὠά χρωματισμένα ὡς εὐαρχισμούς. Εἰς τὴν Ρωσσίαν ἡ εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐλὴν τῆς Γαλλίας ἐπικρατοῦσα συνθήθεια δὲν ἐξηλείφθη εἰσέτι· ὁ Κζᾶρος διανέμει πάντοτε τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα χρυσὰ ὠά. Εἰς ὅλους τοὺς τόπους τοῦ Ἑλληνικοῦ θρησκευματος τιμοῦν μεγάλως τὸ ὠόν τοῦ Πάσχα, καὶ ἀποδίδουσι μεγάλας ἐννοίας εἰς τὰς δεισιδαιμονίας, ὧν γίνετα ἀντικείμενον· ἐξάγομεν δὲ τοῦτο ἐξ ὅσων ἔγραψε τῷ 1845 εἰς Γάλλος περιηγητῆς περὶ τῶν ἐσρτῶν τοῦ Πάσχα παρὰ τοῖς Γραικο-Σλάβοις:

« Τὸ Πάσχα, Ἑλληνιστὶ Λαμπρὴ, τουτέστιν ἡμέρα φωτός, ἀρχίζει τὸ μεσονύκτιον, ὅταν ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ κελλίου του ὁ παππᾶς κράζει: Χριστὸς ἀνέστη, ἡ Κριστὸς βοσκρὲς· εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὄλος ὄλαὸς ἀποκρίνετα, ἀληθῶς ἀνέστη, ἡ βὸ ἰστίνου βοσκρὲς. Οἱ συναπαντώμενοι διαβάται σταυροκοποῦμενοι ἐπαναλαμβάνουσι τοὺς αὐτοὺς λόγους, ἔπειτα παρουσιάζουσι ὠά τοῦ Πάσχα καὶ τὰ συντρίβουν μετὰξὺ των· τὸ συντριφέν ὠόν μένει εἰς ἐκεῖνον, ὁστις τὸ συντρίβει, ἐξάγοντα ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης οἰωνὸν μακροβιότητος δι' ἑαυτόν. Ἡ Γραικικὴ αὕτη ὡσεπιτοπλεῖστον συνθήθεια διήλθε μέχρι τῆς Πετροπόλεως διὰ μέσου ὅλων τῶν Σλαβικῶν χωρῶν.

Εἰς Σερβίαν καὶ Βουλγαρίαν αἱ Πασχαλινὰ διατκεδάσεις ἔχουν συνθῆως διὰ θέατρον τὴν οἰκιακὴν ἐστίαν· διότι, κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους, ἡ φύσις, ὑποχρεωμένη οὔσα εἰς τὴν τελευταίαν μὲ τοὺς χειμερινοὺς ἀνέμους πάλιν της, εἶνε ἀκόμη ἀφιλόξενος. Πρὸς νότον ἐξ ἐναντίας αἱ ἐσρταὶ ἐσρτάζονται ἐν πλήρει ὑπαίθρῳ ὑπὸ σκηνάς. Διαρκούσης τῆς μεγάλης ἐβδομάδος, οἱ Ἀλβανοὶ καὶ οἱ Μοντενεγρίνοι παύουσι τὸν πόλεμον· καὶ τοῦτο εἶνε λείψανον τῆς ἀνακωχῆς, ἣν ἐσυνείθιζον νὰ φυλάττωσιν ἐκάστην κυριακὴν οἱ φε-

ουδαϊκοὶ πυργοδεσπόται τῆς Εὐρώπης. Τὴν δευτέραν καὶ τρίτην μετὰ τὸ Πάσχα ἡμέραν ἀπὸ ῥχονται εἰς τὸ κοιμητήριον, ὅπου ἐκάστη οἰκογένεια φέρει μεθ' ἑαυτῆς γενεαλογικὸν πίνακα, προβαίνοντα ἀπὸ ἡλικίας εἰς ἡλικίαν, ἐφ' οὗ εἰπὶ γεγραμμένα τὰ ὀνόματα τῶν τεθνεώτων συγγενῶν των, καὶ τὰ ὅποια ὀμοιάζουσιν ἀρκούντως μὲ τὰ διπτύχα τῶν ἀρχαίων κατακομβῶν (ὀπιγείων κρυπτῶν) τῶν Λατίνων καὶ Ἑλλήνων. Ἀνάπτουσι λοιπὸν ἐπὶ τῶν τάρτων ὄδας καὶ λαμπάδας, καὶ ἡ ἡμέρα ὅλη διέρχεται εἰς ἐπικηδεῖους προσευχὰς διὰ τὰς ψυχὰς τῶν τεθνεώτων. Ἀκολουθῶς σκέπτονται καὶ περὶ τῆς ἐπιγείου μνήμης των, ἐγκωμιάζουσι πᾶν εἶτι καλὸν ἔπραξαν, καὶ πρὸς διαιώνισιν τοῦ εὐγενοῦς αἵματός των ζητοῦν ἀξίους ἑαυτῶν συμμάχους. Τὰ συνοικέτια ἐκτελοῦνται παρ' αὐτοῖς ὡς καὶ αἱ ἀδελφότητες. Ἡ τελευταία αὕτη συνθήθεια, τὴν ὁποίαν οἱ Γραικο-Σλάβοι διετήρησαν μόνον εἰς Εὐρώπην, συνίσταται εἰς μίαν πάνδημον παραδοχὴν ὡς θεοῦ ἀδελφοῦ ἡ ἀδελφῆς τοῦ προσώπου, ὅπερ ἐκλέγουσιν ἐν καιρῷ τῆς ὠραίας ταύτης τελετῆς, γεννημένης ἐπίσης κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ Πάσχα, καὶ τὴν ὁποίαν ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ ὡς τὸν γάμον, οἱ δύο φίλοι λαμβάνονται ἀπὸ τῆς χειρὸς, καὶ ἐπὶ τοῦ τάρου τῶν πατέρων των ἴστανται ἀμοιβαίως, φέροντες ἐπὶ κεφαλῆς στέφανον ἐκ νέων φύλλων· ἔπειτα δίδουσι τὸ φίλημα τῆς ὀμοιοίας, ἥτις τοὺς καθιστᾷ πλέον πομπράτιμ (ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἐξ υἱοθεσίας) καὶ ποσχιμ, πομάικα (μητέρας ἢ πατέρας θεοῦς). Οὕτως ἠνωμένοι οἱ ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἐν Χριστῷ, ὑποχρεοῦνται νὰ βοηθῶνται ἀμοιβαίως εἰς κάθε περιστάσιν κατὰ τὰ οἰκεία μέσα μέχρι τοῦ ἐλευσομένου ἔτους, ὁπότε οἱ αὐτοὶ δεσμοὶ ἀνανεοῦνται, ἐκτὸς ἂν θέλουν νὰ τοὺς συνδέσωσι μὲ ἄλλα άτομα. »

Εἰς λαὸς, ὅστις διέρχεται τὰς ἐσρτάς του ταύτας ἐν ἀμοιβαίᾳ ἀδελφότητι, καὶ τὰς ἡμέρας τῆς ἀγίας ἐβδομάδος μεμιγμένας μὲ τὰς εὐθεβεῖς τελετάς, δὲν ἀξίζει ἀρά γε καλῆτερον τοῦ ἡμετέρου ματαίου πλήθους, τὸ ὁποῖον τότε μάλλον θεωρεῖ ὡς μόνην διάχυσιν τὴν τρελλὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ βλέπῃ διερχόμενα τὰ ὀχήματα καὶ κροαίνοντας τοὺς ἵππους;

Ο ΚΥΩΝ ΤΗΣ ΒΑΝΔΙΑΡΡΑΣ.

Βανδιάρρα εἶνε τὸ ὄνομα φυλῆς τινός, ἀπαντωμένης εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἰνδικῆς, ὀλιγοπληθοῦς καὶ νομαδικῆς. Ὁ Βανδιάρρας διαι-

τῆται συνήθως ἐν μέσῳ τῶν θατῶν, ὅπου ἐκλέγει τὴν προσωρινὴν κατοικίαν του ὅπως διαμείνη μέχρι τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ἐκεῖ ἐπὶ τινος λόφου κτίζει τὴν καλύβην του κυρίως ἐκ σάκκων πεπληρωμένων σίτου, τοῦ μόνου ἐμπορεύματός του· ὑπὸ τὴν σκηνὴν ταύτην συνάγονται οἱ βόες, οἵτινες εἰσὶ μία τῶν πρώτων πηγῶν τοῦ πλοῦτου τοῦ Βανδιάρρα, ἐξῶθεν δὲ ἐπαγρυπνεῖ ὁ κύων, ὁ πιστός του σύντροφος. Τὸ γένος τοῦ κυνὸς τῶν Βανδιάρρα δὲν εἶνε ἀξιοσημείωτον δι' ἐξωτερικὴν τινα ὀραϊότητα, ἀλλὰ διὰ τὴν νοημοσύνην γενναϊότητα καὶ τὴν πρὸς τοὺς κυρίους του ἀφοσίωσιν. Οἱ Ἰνδοὶ, πρὸς κύρωσιν τοῦ ἐπαίνου τούτου, διηγούνται τὸ ἀκόλουθον συμβάν:

Βανδιάρρα τις, ὀνόματι Δαβῆς, εὐρέθη ποτὲ εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ δανεισθῆ 1000 βρουπίας (νόμισμα τῆς Ἰνδικῆς ἀργυροῦν καὶ χρυσοῦν), πρὸς ἐπιχειρήσιν ὁδοπορίας ἐμπορικῆς· ἀλλ' ὄλοι εἰς ὅσους ἀπηυθύνθη, μὴ πιστεύοντες εἰς τὸν ἀπλοῦν λόγον του, τῷ ἠρνήθησαν τὴν ποσότητα. Ὁ Δαβῆς εἶχε κύνα ὀνομαζόμενον «Ρεῖρου», τὸν ὁποῖον ὑπερεφίλει· ἀφοῦ ἐπὶ πολὺ ἐταλαντεύθη, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ προσφέρῃ τὸν κύνα του ὡς ἐνέχυρον, καὶ εὔρε πλούσιόν τινα ἔμπορον, ὀνόματι Δυαράμ, παραδειχθέντα τὴν πρότασιν ταύτην. Ὁ Δαβῆς ὑπεσχέθη νὰ ἐπιστρέψῃ πρὸς τοῦ ἔτους, καὶ ἀπεχαιρέτισε τὸν φιλιτάτον, τοῦ «Ρεῖρου», διατάξας αὐτὸν διὰ χειρονομίας νὰ μείνῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας του παρὰ τῷ νέῳ κυρίῳ του. Παρῆλθε πλέον τοῦ ἔτους, καὶ οὐδέμια εἶδησις περὶ τοῦ Δαβῆ. Ὁ ἔμπορος ἀρχίζει νὰ πιστεύῃ ὅτι ἠπατήθη καὶ φέγει τὴν ἰδίαν του εὐπιστίαν, ὅταν κατὰ ζοφεράν τινα νύκτα τὸ γαύγισμα τοῦ «Ρεῖρου» ἀντήχησεν ἐξαίφνης εἰς τὴν οἰκίαν. Ὁ Δυαράμ ἐγείρεται πάραυτα καὶ βλέπει ὄμαδα ληστῶν, περικυμένων νὰ εἰσέλθωσι. Πρὶν δὲ παρασκευασθῆ καὶ λάβῃ καιρὸν καὶ θάρρος πρὸς ἀπόκρουσιν, ὁ «Ρεῖρου» συνεπλάκη ἤδη μετ' αὐτῶν, οὗς ἀρπάζει, ἀνατρέπει καὶ κατασπαράττει· τρίτος ληστῆς προβαίνει διὰ νὰ κυπήσῃ τὸν Δυαράμ, ἀλλὰ καὶ οὗτος καταλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ κυνὸς κατὰ τὸν λαιμὸν καὶ φονεύεται ὑπὸ τοῦ κυρίου. Ἡ τύχη τῶν ληστῶν τούτων ἀπεθάρρυνε τοὺς λοιποὺς, καὶ ἐστράπησαν εἰς φυγὴν. Ὁ Δυαράμ, σωθεὶς ἀπὸ τὴν γενναϊότητα καὶ μάλιστα ἀπὸ τὴν ἀγρυπνον προσοχὴν τοῦ «Ρεῖρου», ἠθέλησε νὰ τῷ δώσῃ τεκμήριον τῆς εὐγνωμοσύνης του, χαδεύων αὐτὸν πολλαχῶς. Θεωρῶν δὲ τὸ δάνειόν του πεπληρωμένον ἐντόκως, ἐζήτησε νὰ κάμῃ νὰ ἐννοήσῃ τὸ δυστυχὲς ζῶον ὅτι δὲν ἦτο πλέον ἐνέχυρον, καὶ ὅτι ἠδύνατο, ἐὰν ἤθελε, νὰ ἀπέλθῃ πρὸς τὸν κύ-

ριόν του. Ὁ «Ρεῖρου» (καὶ ἐνταῦθα εἶνε τὸ θυμάτιον τοῦ Ἰνδοικοῦ ἀνεκδότου) ἔσεισε τὴν κεφαλὴν κατηφῶς, δίδων οὕτω νὰ ἐννοήσῃ τῷ Δυαράμ ὅτι ἀπλοῖ λόγοι δὲν ἤθελον ἀθωώσαι αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ Δαβῆ διὰ τὴν ἀναχώρησίν του. Ἀλλὰ τέλος ὁ Δυαράμ, μετὰ πολλοὺς χαδευτικούς ἀποχαιρετισμοὺς, κατώρθωσε νὰ πείσῃ αὐτὸν νὰ λάβῃ τὴν ὁδὸν, ἧτις ἐμελλε νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν Δαβῆν. Οὗτος, ὅστις ἔνεκα τῶν ὑποθέσεων του ἀνέβαλε τὴν ἐπιστροφήν του πλέον τοῦ ὀρισμένου χρόνου, σπεύδων νὰ συνάξῃ τὰ ἀναγκαῖα χρήματα πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ χρέους του, βλέπει αἴφνης τὸν κύνα του μόνον, τρέχοντα ἐνώπιόν του καὶ σκίνοντα αὐτόν. Ὁ «Ρεῖρου» ὁ τίμιος Δαβῆς, νομίζων ὅτι ὁ κύων ἐγκατέλειπε λαθραίως τὴν οἰκίαν τοῦ Δυαράμ, καὶ οὕτως ἐθανατώθη πλέον ἠθικῶς διὰ παντός καὶ ἐγάθη ἢ ὑπόληψις του· καταληφθεὶς δὲ ὑπὸ θυμοῦ καὶ ὄλω ἀναίσθητος εἰς τὰς θωπέας τοῦ κυνὸς, ἀρπάζει τὸν ἀνάγκην του, τὸν κυπῆ καὶ τὸν δίπτει κατὰ γῆς αἵματόφυρτον καὶ νεκρόν! Ἀλλὰ μετ' οὐ πολὺ ποῖα ὑπῆρξεν ἡ λύπη του! Εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ πιστοῦ κυνὸς ἀνακαλύπτει τὴν ἐξόφλησιν τῶν 1000 βρουπιῶν, τὴν ὁποίαν ὁ ἔμπορος ἔδωκεν ἐκεῖ, καὶ ἐπιστολὴν περιγράφουσαν τὴν γενναίαν ἀφοσίωσιν τοῦ πιστοῦ ὑπηρετοῦ. Ὁ Δαβῆς, ἀπαρηγόρητος διὰ τοῦτο, ἠθέλησε νὰ ἐξαγοράσῃ τὴν ἀπάτην του, θυσιάζων τὰς χιλίας βρουπίας εἰς ἀνέγερσιν ὀραίου μνημείου ἐπὶ τῆς αὐτῆς πλατείας, ἐν ἧ συνέθη ἡ αἱματώδης σκηνή.

Ὁ ἐγγχώριος λαὸς δεῖκνυει μέχρι τῆς σήμερον εἰς τοὺς περιηγητὰς τὸ ὀραῖον τοῦτο κυνὸς σημεῖον ἐκ μαρμαροῦ, καλούμενον Κουκάββι. Γὰρ, καὶ πιστεύει ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ μνημείου τοῦ κυνὸς συναχθεῖσα γῆ ἔχει τὴν ἀρετὴν νὰ θεραπεύῃ τῶν λυσσωδῶν κυνῶν τὰ δῆγματα.

ΝΙΟΒΗ.

ὍΤΑΝ οἱ ἀρχαῖοι ἤθελον νὰ εἰκονήσωσι τυμβεθικός τι ὀλιθερὸν ἢ χαρῖεν, ὅπερ διήγειρεν εἰς αὐτοὺς συγκίνησιν, παρίστων αὐτὸ συνεχῶς ὑπὸ τὸν πέπλον τοῦ μύθου.

Ἦθελον, παραδειγματὸς χάριν, νὰ διηγηθῶσι τὸν πρόωρον θάνατον νέου τινὸς ἡγεμονόπαιδος, ὁστις ἀπέθη τὸ ἀντικείμενον τῶν λυπηρῶν ἀναμνήσεων καὶ πόθων των; Παρίστανον αὐτὸν ὑπὸ τὴν μορφὴν τοῦ Ἰλα ἀρπαζομένου ὑπὸ τῶν Νυμφῶν, τοῦ Ἰακίνθου λαμβανομένου ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλω-νος, ἢ τοῦ Κεφάλου κρυπτομένου ὑπὸ τοῦ Ἐρωτος.

Ἦθελον νὰ παραστήσωσι τὸ εὐθραυτον τῆς ὑπάρξεως; ἔδιδον εἰς αὐτὴν ἐμβλημα βύδον τι, τοῦ ὁποῖου ἐγάθη ἢ ἀνηρότης.

Κατ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν τρόπον ἡ ἱστορία διήτηρησεν ἡμῖν τὴν ἀπειρίαν ἐκείνην τῶν μύθων, τῶν ὁποῖων ἡ ἀκριβὴς ἔννοια διαρεύγει πολλακίς τοὺς ὑπομνηματιστὰς ἢ σχολιαστὰς, ἀλλ' οἵτινες εἰσὶ καὶ θὰ μένωσι πάντοτε ὡς ἡ μεμαχρυσμένη ἠχώ τῶν κλαυθμυρισμῶν μεγάλου τινὸς λαοῦ, εὐρισκομένου εἰς τὸ λίκνον του.

Ὁ μῦθος τῆς Νιόβης εἶνε σύγχρονος τοῦ Ἀμφίονος, βασιλέως τῶν Θεβῶν. Κατὰ δὲ τοὺς ὑπομνηματιστὰς, ὄλον τὸ συμβάν αὐτῆς ἀλληγορεῖται πρὸς μέγαν τινὰ λιμὸν, ὅστις κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐξωλόθρευσε σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου τὴν πόλιν ταύτην.

Γνωστὴ εἶνε ἡ μυθολογικὴ παράδοσις. Ἡ Νιόβη, κατὰ τὸν Ἡσίοδον, εἶχε δεκατέσσαρα τέκνα, ἐξ ὧν τὰ ἑπτὰ ἦσαν ἀρῆνα. Πλήρης ἐπαρσεως διὰ τὴν γονιμότητά της ἐξέθρισε τὴν Λητώ, ἧτις δὲν εἶχε γεννήσει εἰμὴ μόνον τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν, καὶ ἐσφραγίσθη δι' ἑαυτὴν τὰς εὐχὰς καὶ τὰς θυσίας, τὰς ὁποίας οἱ θνητοὶ ἐτέλουν εἰς τοὺς βωμοὺς τῆς θεᾶς ταύτης. Ὁργισθεῖσα ἡ Λητώ, παρεκίνησε τὰ τέκνα της ὅπως τὴν ἐκδικήσωσι διὰ τὴν γενομένην πρὸς αὐτὴν ὕβριν, καὶ ἐκεῖνα, ἐπιπεσόντα μίαν τῶν ἡμερῶν κατὰ τῶν ἑπτὰ ἀρῆνων τέκνων τῆς Νιόβης, καθ' ἣν στιγμὴν ἐκυνήγουν εἰς τὰ δάση τῶν Θεβῶν, τὰ ἐφόνευσαν διὰ τῶν τόξων των.

Ἡ Νιόβη, μαθοῦσα τὸ δυστύχημα τοῦτο, ἔσπευσε πρὸς τὸν τόπον τοῦ συμβάντος μετὰ τῶν θυγατέρων της, ἐξ ὧν ἡ νεωτέρα μόλις ἠδύνατο νὰ περιπατῆ. Ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις ἐτόξευσαν ἐπίσης καὶ τὰς θυγατέρας ὡς εἶχον τοξεύσει τοὺς υἱοὺς της, ἡ δὲ Νιόβη, μείναιτα μόνη μετὰ τὴν καταστροφήν τῆς πολυαριθμοῦ γενεᾶς της καὶ τὴν παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῆς ὑπερηφανίας καὶ τῆς χαρᾶς της, μετεβλήθη εἰς λίθον ἀγαλμα!

Ρ.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ.

ΣΧΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΘΡΗΣΚΕΙΑΝ. — Τισαύτη ἐστὶν ἐν γένει ἡ σχέσις τῆς ἐθνικῆς παιδείας πρὸς τὴν θρησκείαν παρὰ τῷ Ὀρθόδοξῳ Ἑλληνι, ὥστε τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖται καὶ ὑπὸ πλῆθους Ἐκκλησιαστικῶν ῥητῶν, εἰς τὴν δημόδη γλώσσαν μεταδάντων· ἐν

οὐδεμιᾷ δὲ Χριστιανικῇ δημόδει γλώσσῃ περιῆλθε τοσοῦτον πλῆθος Ἐκκλησιαστικῶν ῥητῶν, ὅσον εἰς τὴν ἡμετέραν. Ἐκ τούτων ἐπιτραπήτω, περιεργείας χάριν, νὰ ἀναφέρωμέν τινα ἐνταῦθα:

Ἐρθασεν εἰς τὸ μετὰ φόβου, ἢ εἰς τὸ νῦν καὶ αἶε, (εἰς τὰ ἔσχατα· διότι τὸ μετὰ φόβου, κτλ. λέγεται τελευταῖον, καὶ διότι τὸ νῦν καὶ αἶε εἶνε ἐν τῷ τέλει τῶν τροπαρίων πάντοτε). — Ἀλλ' οὐκ ἦν φωνὴ καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις, (μάτην περιέμεινε). — Φρίξον, Ἥλιε! (τρομερὸν θέαμα). — Διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, (προσπειεῖται διότι φοβεῖται). — Ὁ δὲ παράνομος Ἰουδας οὐκ ἠβουλήθη συνιέναι, (ἐνέμεινε εἰς τὸ κακόν). — Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν! (διὰ τῆς βίας). — Κύριε ἐλέησον, τί εἶνε τοῦτο! (ἀπορώ). — Προηγούνται τὰ ἀναστάσιμα, (προηγούνται οἱ προεστάμενοι, προτάσσονται τὰ οὐτιώδη). — Δὸς τόπον τῇ ὀργῇ, (παραχώρησον τῷ καιρῷ). — Ἐρχου καὶ ἴδε, ἢ γεύσασθε καὶ ἴδετε, (δοκίματον τὰ λεγόμενα). — Εὔρεν ὁ Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, (εὔρεν ὁμοιον αὐτῷ). — Θεοῦ, Κύριε, φυλάκην τῷ στόματί μου, (ἔσιωπήτω). — Καὶ ἔσαι ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρῶν τῆς πρώτης, (τὸ ἐπόμενον σφάλμα ἔσται χεῖρον). — Ἐχούσι τὴν γυνῶσιν οἱ φύλακες, (προτιζουσὶν οἱ ἔχοντες συμφέρον). — Ἀνθρώπους καὶ κτήνη σώσον, Κύριε, (εὐθήθης τις ὁ ἀνήρ). — Εἶπε καὶ ἐγένετο, (ταχέως ἐτελέσθη). — Ἐπίε τὸ ποτήριον, (ἔπαθε πικρὸν δυστύχημα). — Εὐλόγησον, πάτερ! (ἀρχίσσον). — Κύριε, πλήθυνον τὸν θυμὸν σου! (τὸ ἐρχόμενον καλὸν εἶθε νὰ αὐξήσῃ). — Ἀφῆκε τὰ κῶλα ἐν τῇ ἐρήμῳ, (ἐτελεύτησε μακρὰν τῶν οἰκείων). — Ἐκαμαν τὸν οἶκόν του γῆς Μαδιάμ, (τὸν κατέστρεψαν), κτλ.

Πολλὰ δὲ τῶν ῥητῶν τούτων εἰσὶν ἀστειότερον ἐφηρησμένα· οἷον, Ψώρα καὶ τῶν γονέων, (κατὰ τὸ Ἰωάννου καὶ τῶν γονέων). — Φαλυρίας τὸ ἀνάγνωσμα, (κατὰ τὸ Ἡσαίου τὸ ἀνάγνωσμα). — Τὸν ἔδωσε (ξύλον) τῶν παθῶν του τὸν παράχον, (τὸν ἐββάπιτε πολὺ). — Ἐπὶ ξύλου κρεμάμενος, (γυμνός, ἄπαρος), κτλ. Τέλος πολλῶν ῥητῶν διεστράφη ἢ χρῆσις ὑπὸ ἀφελοῦς τινὸς ἀμαθείας· οἷον, Ἐκαμε τὸ ἀνάστα ὁ Θεός, (ταραχὴν). — Ἐπέραςε ζώην χαρισάμενος, (εὐθύμως). — Ἐύλω τὸν Ἀδάμ κατάρας ἐλυτρώσω, (βάπισον αὐτόν). — Καὶ ὑπερυψοῦται, (ἀρκεῖ). — Ἀπορία Μισαχώκ, κτλ. κτλ.

ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΕΥΤΕΑΝ. — Καί τὰ εὐτελέστερα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν πράγματα τηλικαύτης ἀξίας ἐνόμισαν οἱ μεταγενέστεροι, ὥστε πολλάκις ἀπέβησαν ὡς πολῦτιμα.

Τὸ ἐνδύμα, τὸ ὁποῖον Κάρλος ὁ ΙΒ' βασιλεὺς τῆς Σουηδίας ἔφερον εἰς τὴν μάχην τῆς Πουλτάβης, ἐπωλήθη ἐν Ἐδιμβούργῳ τῷ 1845 ἀντὶ 560, 000 φράγκων. Ἐνα ὀδόντα τοῦ Νεύτωνος ἠγόρασαν ὁ Λόρδος Σαρπτεσθούρι ἀντὶ 16,550 φράγκων. Ἄντι 510 φράγκων ἐπωλήθη τὸ χάλκινον ὠρολόγιον τοῦ Ρουτώ, καὶ ἀντὶ τοῦ αὐτοῦ τιμήματος μία βράβδος τοῦ Βολταίρου. Ἡ φανάκη τοῦ Στέρνη ἀντὶ 5,550 φράγκων. Ὁ πῖλος, τὸν ὁποῖον Ναπολέον ὁ Μέγας ἔφερον ἐν Ἐυλώ, ἐπωλήθη ἀντὶ 1920 φράγκων. Ἀβέρταυ, ὁ σύζυγος τῆς βασιλίδος Βικτωρίας, ἠγόρασαν ἀντὶ 5,800 φράγκων τὸ ἐνδύμα τοῦ Νέλσωνος, τὸ ὁποῖον οὗτος ἔφερον ἐν Τραπεζαλά.

Πισίγνωστον δὲ κατέστη ἐσχάτως τὸ τοῦ ἐνδόξου ὑπερμάχου τῆς Ἰταλικῆς ἐθνότητος Γαριβάλδου, διὰ τὴν ἐκ τοῦ μηροῦ τοῦ ὁποῖου ἐξαχθεῖσαν σφαίραν Λόρδος τις προσέφερε χιλίας λίβρας στερλίνας.

ΛΙ ΩΡΑΙΑΙ ΤΗΣ ΚΙΡΚΑΣΣΙΑΣ. — Οἱ Κιρκάσιοι φημίζονται τὰ μέγιστα διὰ τὴν ωραιότητά των. Λέγεται ὅτι δὲν ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον ἀνθρωποὶ ωραιότεροι αὐτῶν, ἢ, διὰ τὰ ἐπιπλέον καλῆτερον, οἱ Κιρκάσιοι καὶ οἱ Γεωργιανοὶ ὑπερέχουν ἔλα τὰ λοιπὰ ἔθνη ὡς πρὸς τὰ σωματικὰ κάλλη. ἀγοράζουσι δὲ τὰς συμβίας καὶ πωλοῦσι τὰς θυγατέρας των. Οἱ Κιρκάσιοι θεωροῦν τὴν ἐλευθερίαν ὡς τὸ πρῶτιστον ἀγαθόν, καὶ μ' ὄλον τοῦτο ἀποφασίζουσι νὰ πωλῶσι τὰ τέκνα των· ὁ πατήρ πωλεῖ τὴν θυγατέρα, ὁ ἀδελφὸς τὴν ὄρφανήν ἀδελφὴν καὶ ὁ ἀνὴρ τὴν μοιχαλίδα σύζυγον. Τοῦτο εἶνε παράδοξον, ἀλλ' εἶνε παραδοξότερον τὸ ἐπόμενον:

Πολλάκις ἡ μόνη ἐπιθυμία τῆς ὠραίας Κιρκασσίας εἶνε νὰ πωληθῆ, διότι ἐλπίζει οὕτω νὰ λάβῃ θέσιν εἰς Τουρκικὸν ἢ Περσικὸν τι χαρέμιον, ὅπου εὐκολώτερον καὶ ἀφθονώτερον ἀπολαμβάνει πᾶν εἶδος ἀγαθοῦ, παρὰ εἰς τὴν πτωχὴν Κιρκασσίαν καλύθην. Συμβαίνει ὅχι σπανίως, ἀπελευθερούμεναι αἱ γυναῖκες αὐταί, νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα των· ἐκεῖ δὲ, διηγούμεναι τὰς εὐφροσύνας τῶν ἡδυπαθῶν φυλακῶν, ἐν αἷς ἐξώδυσαν τὴν νεότητά των, καὶ ἐπιδεικνύουσαι τὰ χαρίσματα, μετὰ τῶν ὁποίων ἐπιστρέφουσιν, ἐξάπτουσι τὴν ἐπιθυμίαν πολλῶν καὶ τὰς κάμουν ἐπιμόνως νὰ ζητῶσι τὴν θυσίαν τῆς ἐλευθερίας των καὶ ἀτμένως νὰ ἐμβαινῶσιν εἰς τὸ πλοῦ-

τον, τὸ ἀπομακρύνον αὐτὰς ἴσως διὰ παντὸς ἀπὸ τῶν συγγενῶν καὶ φίλων των.

Προέρχεται ὁμοίως καὶ τι καλὸν ἀπὸ τὴν βάρβαρον ταύτην συνήθειαν· ἐπειδὴ καὶ Τοῦρκοι καὶ Πέρσαι εἰσὶ πολὺ πλέον πολιτισμένοι παρὰ τοὺς Κιρκασσίους καὶ Γεωργιανούς, αἱ μετὰ πολυχρόνιον διατριβὴν εἰς τὴν Τουρκίαν ἢ Περσίαν ἐκναστρέφουσαι εἰς τὰ ἴδια γυναῖκες εἰσάγουσι βελτιώσεις καὶ μεταδίδουσι γνώσεις τινὰς εἰς τοὺς συμπατριώτας αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐμποδίζουσιν οὕτως ἀπὸ τὴν παντελῆ βαρβαρότητα.

ΓΙΑΔΔΕΣ. — Τὸ γιάδδες εἶνε παίγνιον γνωστὸν καθ' ἅπασαν τὴν Ἀνατολήν. Εἶνε δὲ κυρίως παίγνιον Περσικὴ, συγχειμένη ἐκ δύο λέξεων τῆς γλώσσης ταύτης γιάδ-δα-στ-ε-ν=κρατεῖν μνείαν, ἐνθυμῆσθαι. Ὅταν οἱ Μουσουλμάνοι ἦσαν πολυάριθμοι καὶ πλούσιοι εἰς τὴν Ἀλγερίαν, τὸ παίγνιον τοῦτο ἐπαίζετο κατὰ κόρον. Διηγούνται ὅτι πλούσιός τις Ἀλγερίνος, νυμφευθεὶς πρὸ ὀλίγου, ἐβιάσθη ἀπὸ ὑποθέσεις του νὰ μεταβῆ εἰς Ἰεμένην, καὶ νὰ ἀφήσῃ τὴν ἔγκυρον σύζυγον του, μετὰ τῆς ὁποίας εἶχε πιάσει γιάδδες. Ἡ ἀπουσία του παρεξέταθη πλέον τοῦ ἐνός ἔτους, καὶ ὅταν ἐμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ ἠγόρασε πολῦτιμον ὄακτυλίδιον διὰ νὰ τὸ προσφέρῃ εἰς τὴν σύζυγον του, φανταζόμενος ὅτι ἡ χαρὰ τῆς ἀπολαύσεως τοῦ πρὸ πολλοῦ ἀπόντος ἀνδρός τῆς καὶ τὸ πλούσιον δῶρόν του, ἤθελον ἐξαλείψῃ ἀπὸ τὴν μνήμην τῆς τὸ στοίχημα. Ἀλλ' ἐπέσει ὁ δυστυχὴς εἰς τὸν λάκκον, τὸν ὁποῖον αὐτὸς ἔσκαπτε δι' ἄλλον· διότι, μόλις ἐμβῆκεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ οἴκου του, ἡ σύζυγός του καταβρεγμένη ἀπὸ δάκρυα χαρᾶς ἔδραμε πρὸς αὐτὸν, κρατοῦσα βρέφος, ὅπερ τῷ προσέφερε. Καὶ ὁ μὲν πατήρ ἔλαβεν ἀμέσως σκιρτῶν ὑπὸ χαρᾶς εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ ὠραϊόν του παιδίον· ἀλλ' ἐνῶ τὸ κατεφίλει, ἡ ὀληθρία λέξις γιάδδες ἀντήχησεν εἰς τὰς ἀκοάς του, ἐνσκήψασα ἐπ' αὐτοῦ ὡς κεραυνός. Βεβαιούσιν ὅτι εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τοιαύτην ἐκπλήξιν ἠσθάνθη ὁ σύζυγος, ὡς συμβαίνει συνήθως εἰς τὰ ἐξ ἀπροόπτου, ὥστε ἀφῆκε τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐθανατώθη. Ὡς μόνον ἀλεξίτηριον, οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὸ μὴ ἀπατηθῆναι ἔπρεπε νὰ προφέρῃ τὴν λέξιν Φιβαλί ἢ Ἀλλαβαλί (= ἐν γνώσει μου, τὸ λαμβάνω πλὴν γνωρίζω τί τρέχει), καὶ οὕτως οὔτε τὸ στοίχημά του ἔχανε, οὔτε τὸ τέκνον του, οὔτε τὴν πεποίθησιν ἣν εἶχεν εἰς τὴν ἀγάπην τῆς γυναικός του.

Ο ΖΙΖΙΚΑΣ.

Καλοκαίρι κι' ἀνοίξει,
ὅταν ἦσαν τὰ λουλούδια,
ὁ τρελλὸς ὁ Ζιζίκας
τὴν περνοῦσε μὲ τραγοῦδια.

Τὰ λουλούδια πέρασαν,
ἦλθαν χιόνια, ἦλθαν πάγοι,
καὶ πεινᾷ ὁ Ζιζίκας
καὶ δὲν ἔχει τί νὰ φάγῃ.

Ἔρχετ' εἰς τὸν γείτονα,
τὸ προβλεπτικὸ μυρμήκι,
καὶ ζητεῖ βοήθειαν
ἕνα σπόρο ἢ σκουλήκι.

Τὸ μυρμήκι ἐχθαμβὸν
ἔρωτᾷ, « Καλέ μου γείτονε,
δὲν με λές τί ἐκασμεν
« καλοκαίρι ὅταν ἦτον; »

— « Τραγοῦδοῦσα, φίλε μου,
« ὅση ἦτο καλὴ ὥρα. »
— « Τραγοῦδοῦσε; εὐγέ σου!
« χοροπήδα λοιπὸν τώρα. »

Τί ὁ μῦθος ἐννοεῖ
κι' ὁ τυφλὸς αὐτὸς τὸ βλέπει.
« Μάζιν' ὅταν ἤμπορεῖς,
γὰ νὰ ἔγῃς ὅταν πρέπη. »

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΑΝΕΚΑΟΤΑ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ.

« Ὁ Μαρβῶ ἐχαρκτηρίσθη ὡς γράφων μετὰ τερθρείας καὶ θηρεῶν ἰδέας εὐφρεῖς· διὸ ὁ Βολταῖρος ἔλεγεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου: « Ὁ Μαρβῶ ζυγίζει ἀέρα εἰς στάθμην ἐξ ἀράχνης. »

Νέα τις ἠθοποιός, παριστάνουσα εἰς Λονδῖνον τὸ πρόσωπον τῆς Λαίδου Ἀννης ἐν τῇ τραγωδίᾳ «Ριχάρδος Γ', ἅμα ἐπρόφερε τὸν στίχον τοῦτον: « Ἀγ! πότε θὰ εὐρῶ μιᾶς στιγμῆς ἀνάπαυσιν; — Ποτὲ, ἀπήντησε τραχεῖά τις φωνὴ προσελθοῦσα ἐκ τῆς πλατείας, ἂν δὲν με πληρώσης τὰ πεντήκοντα σελίνια, τὰ ὁποῖα μοὶ χρωστεῖς! » Ἡ φωνὴ αὕτη ἦτο ἐνὸς δανειστοῦ τῆς.

Κυρίως τις, μέλλον νὰ ἐξέλθῃ εἰς περίπατον, ἐζήτησε νὰ τῷ φέρωσι τὰ ὑποδήματά του. — « Διατί δὲν εἶνε παστρικά; ἐρωτᾷ τὸν ὑπηρετὴν του. — Διότι ἐνόμισα περιττὸν νὰ τὰ καθαρίσω, ἀφοῦ θὰ λασπωθοῦν τώρα ἀμέσως. » Μετὰ τινὰς ὥρας, ἐπιστρέψαντος τοῦ οικοδεσπότη, ἐζήτησεν ὁ ὑπηρετὴς τὸ κλειδίον τοῦ ἀρμαρίου. — « Τί θὰ τὸ κάμῃς; ἠρώτησεν οὗτος. — Θὰ προγευματίσω. — Ἄ! εἶνε περιττὸν νὰ λάβῃς τοῦτον τὸν κόπον, διότι μετὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ὥρας θὰ πεινάσῃς πάλιν. »

Φιλάργυρος τις ὁδοιπορῶν φθάνει τὴν μεσημβρίαν κεκμηκῶς καὶ λιμώττων εἰς ξενοδοχεῖον. — « Πόσον ἔχει τὸ γεῦμα; ἐρωτᾷ. — Τρεῖς δραχμάς. » ἀποκρίνεται ὁ ξενοδόχος. — Καὶ τὸ δεῖπνον πόσον; — Μίαν καὶ ἡμίσειαν δραχμὴν. — Φέρε με λοιπὸν νὰ δειπνήσω. »

Ἰσπανός τις εὐγενὴς — γνωστὴ εἶνε τῶν Ἰσπανῶν ἡ μανία τοῦ νὰ προσλαμβάνωσι περισσότερα ὀνόματα ὅταν βαπτίζονται, παρ' ὅσα σκούδα ἔταν νυμφεύωνται, — φθάνει τὴν νύκτα εἰς μικρὸν τι ξενοδοχεῖον Γαλλικῆς τινὸς ἐπαρχίας, καθ' ἣν ὥραν πάντες ἐκοιμῶντο. Ὁ Ἰσπανὸς κρούει, καὶ μετὰ παρέλευσιν ὥρας τινὸς ἀνοίγεται ἐν παράθυρον καὶ φωνή τις ἐρωτᾷ, « Τίς εἶνε; — Εἶνε, ἀποκρίνεται ὁ Ἰσπανός, ὁ Δὸν Ζουάν δὲ Ἄρο, Πέτρος, Ἐρνανδέζος, Ροδερίγος τῆς Βίλλα Νόβας, Κόμης τῆς Γαρόφας, Ἰππότης τοῦ Σαντιάγου καὶ Εὐπατριδῆς τῆς Ἀλκαντάρας. » Ὁ ξενοδόχος, ἀφοῦ ὁ καλὸς Ἰσπανὸς ἐτελείωσε τὸν κατάλογον τῶν ὀνομάτων του, ἀποκρίνεται κλείων τὸ παράθυρον. « Ὡρα καλὴ, Κύριε, ὥρα καλὴ! κατὰ δυστυλίαν δὲν ἔχομεν κλίνας δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς Κυρίους. »

Κυρία τις διέταξε τὸν ὑπηρετὴν τῆς νὰ ὑπάγῃ νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν βράπτην τὸ κολόβιον τῆς (spencer), παραγγείλας αὐτὸν ἐπειδὴ ἔβρεχε νὰ μισθώσῃ ἐπανερχόμενος ἐν ὄχημα, διὰ νὰ προφυλάξῃ τὸ φόρεμα. Ὁ ὑπηρετὴς ἐξετέλεσεν ὅ,τι τῷ παρήγγειλεν ἡ Κυρία του, ἀλλ' ἔφερε τὸ φόρεμα καταμυστευμένον. — « Διατί λοιπὸν δὲν ἔκαμες ὅ,τι σὲ παρήγγειλα; τῷ λέγει αὕτη πλήρης θυμοῦ. — Κυρία, ἐξετέλεσα ἀκριβέστατα τὰς διαταγὰς σας, μισθώσας ἐν ὄχημα· ἀλλ' ἐπειδὴ γνωρίζω ὅτι δὲν με ἀνῆκει νὰ ἐμβῶ εἰς ὄχημα, ἐστάθην ὀρθῶς ὀπισθεν αὐτοῦ, καθὼς εἶνε ἡ συνήθεια. »

Εύρισκομένου ποτέ του Δουκός τῆς Ὁρλεάνης Γάστωνος ἐν τινι παρεκκλησίῳ τῶν Γρεβῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πάθους τοῦ Σωτῆρος, ὁ κηρύττων φλόρος, παρατηρήσας αὐτὸν ἱστάμενον μεταξὺ τοῦ διαχειριστοῦ τῶν οἰκονομικῶν καὶ τοῦ εἰσπράκτορος τῶν φόρων, ἀνθρώπων λίαν ἀπλήστων καὶ ἀσυνειδήτων, ὠφελήθη τῆς περιστάσεως ὅπως μεταχειρισθῆ τὴν ἐξῆς ἀμφίβαλον ἀποτροφὴν πρὸς τὸν Ἐσταυρωμένον ἐν μέσῳ τοῦ λόγου του: « Ἄ! Κύριέ μου! πόσον θερίζονται τὰ σπλάγχνα μου καὶ ἡ ψυχὴ μου γίνεται τρώοντι περίλυπος ἕως θανάτου, ὅταν σὲ βλέπω ἱστάμενον μεταξὺ δύο κακούργων! » Ἐπειδὴ δὲ ἡ λεπτή αὐτῆ ἀρομοίωσις, παρατηρηθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἀκροατηρίου, ἐπέφερε μικρὸν τινα ψιθυρισμὸν, ὁ Δουξ, ὅς τις ἐκοιμᾶτ', ἐξυπνήσας ἠρώτησε τί τρέχει, « Ἦσυχάσατο, Ὑψηλότατε! εἶπαν ὁ τῶν οἰκονομικῶν διαχειριστῆς, κάμνουν τὸ ἐγκώμιόν μας. »

Ἐκκλησιαστικὸς τις, καθαιρεθεὶς τοῦ ἱερατείου δι' ἐγκλημά τι, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐγένετο ἡ καθάρσις ἀνέκραξε: « Θεῦ! ἡ πράξις αὐτῆ θά γίνῃ παραίτιος θανάτου εἰς χιλίας τοῦλάχιστον ψυχῶν! » Ὁ καθαιρῶν Ἀρχιερεὺς τὸν ἠρώτησε τί ἐννοεῖ διὰ τῶν λόγων τούτων, οἵτινες ἦσαν ὀλως ἀπειλητικοί. — « Ἐγὼ, ἀπήντησεν ὁ ἐκκλησιαστικὸς, δὲν ἠπειλήσα κανένα· τοῦτο μόνον θέλω νὰ φανερώσω, ὅτι ἔχω σκοπὸν νὰ γίνω ἰατρός. »

Πύρρος, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἠπειροῦ, πληροφορηθεὶς ὅτι νεανίσκοι τινὲς, πίνοντες, πολλὰς βλασφημίας ἐπέφερον κατ' αὐτοῦ, ἐπρόσταξε νὰ τοὺς συλλάβωσι καὶ νὰ τοὺς φέρωσιν ὄλους ἐνώπιόν του. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν, ἠρώτησε τὸν πρῶτον, ἂν πραγματικῶς εἶπον περὶ αὐτοῦ ὅσα ἤκουσε. — « Ναί, ὦ βασιλεῦ, ἀπήντησεν ὁ θαρράλεος νεανίσκος, αὐτὰ τῶνόντι εἶπομεν· περισσότερα δὲ τούτων ἠθέλομεν εἶπει, ἂν εἴχομεν πλειότερον οἶνον. »

Ἱερεῖς τις ἐκήρυττεν ἐν τῷ ἐκκλησιδίῳ χωρίου τινὸς τὴν ἱστορίαν τοῦ θείου Πάθους. Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς προδοσίας καὶ εἶπεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς συληθήθη εἰς τὸν κῆπον τῶν Ἐλαιῶν, μία γυνὴ ἔκραξεν ἀπὸ τοῦ ἀκροατηρίου: « Καλὰ νὰ πάθῃ! τί ἐξήτει εἰς αὐτὸν τὸν ἀναθεματισμένον κῆπον, ἀφοῦ ἐκεῖ πάλιν τὸν συνέλαβον καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος; »

Ὁ Θιάς εἶλεγε περὶ τοῦ βουκολικοῦ Φίλωριάν: « Θὰ ἡγάπων πολὺ τὰ πρόβατα καὶ τὰς νομάς του, ἂν ἔθετε κάπου μεταξὺ αὐτῶν καὶ λύκους. »

Ῥάπτῃς τις παρουσίαζε τὸν λογαριασμὸν του εἰς τινὰ Δούκα διὰ νὰ πληρωθῆ. — « Μήπως ἔλαβες τίποτε ἀπέναντι τῆς ποσότητος ταύτης; — Τίποτε, Ὑψηλότατε, ἀποκρίνεται ὑποκλινόμενος ὁ τεχνίτης, εἰμὴ μόνον ἐν βράσιμα ἀπὸ τὸν γραμματέα σας. »

Πλακουντοποιὸς τις, τοῦ ὁποῦ τὴν τέχνην καὶ ἐπιτηδεύματα ὑπερεγκωμίασεν εἰς ἓν μικρὸν του ποίημα εἰς ποιητῆς, ἐνόμισε πρέπον ὡς ἀμοιβὴν καὶ ὡς φόρον εὐγνωμοσύνης νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὸν πλακούντιά τινα. Ἄλλ' ὁ ἱεροφάντης τῶν Μουσῶν, παρατηρήσας ὅτι τὸ φύλλον τοῦ χάρτου, ἐν ᾧ ἐμπεριείχοντο τὰ πλακούντια, ἀπεσπάρθη ἀπὸ τὸ ποίημά του, ἠγανάκτησε καὶ ἀπηύθυνε σοβαρὰς ἐπιπλήξεις εἰς τὸν πλακουντοποιόν. — « Δὲν ἔχετε κανὲν δικαίωμα νὰ ἀγανακτήητε κατ' ἐμοῦ, ἀπεκρίθη οὗτος, διότι τώρα εἴμεθα καὶ εἰ δύο ἴσα ἴσα· ἐκάματε στίχους ἐπὶ τῶν πλακούντιων μου, ἔκαμα καὶ ἐγὼ πλακούντια ἐπὶ τῶν στίχων σας. »

Δύο νέοι συγκλητικοὶ ἐφιλονείκουν ποτὲ ἐνώπιον τοῦ Αὐγούστου ἐν πλήρει συνεδριάσει. « Λάθετε τὴν ὑπομονήν, νέοι φίλοι μου, τοῖς εἶπεν ὁ βασιλεὺς, νὰ ἀκούσητε γέροντα, τὸν ὁποῖον γέροντες ἤκουον ὅταν ἦτο νέος! »

Νομικὸς καὶ ἰατρός ἐφιλονείκουν ποτὲ περὶ ἀρχαιότητος τῶν ἐπαγγελμάτων αὐτῶν. Ἐκαστος διεταίετο ὅτι τὸ ἰδικόν του ἦτο ἀρχαιότερον. « Τὸ ἐμὸν, εἶλεγε ὁ τοῦ Λυκούργου μαθητῆς, ἤρξατο σχεδὸν μετὰ τῆς ἐποχῆς τοῦ κόσμου· ὁ Κᾶν ἐφόνησε τὸν ἀδελφόν του Ἀβελ, καὶ τοῦτο εἶνε πράξις προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ νόμου. — Ἐχεις δίκαιον, ἀντεῖπεν ὁ Ἀσκληπιᾶδης, ἀλλὰ τὸ ἰδικόν μου ἀνατρέχει εἰς ἀρχαιοτέραν ἐποχὴν, καὶ εἶνε σύγχρονον μὲ τὴν κτίσιν· ἡ Εὐὰ ἐπλάσθη ἐκ μιᾶς πλευρᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἀδάμ, καὶ εἰς τοῦτο ἀπηρεῖτο ἰατρικὴ ἐγχείρησις. » Ὁ νομικὸς ἠττήθη.

Χρυστίνα, ἡ βασίλισσα τῆς Σουηδίας, εὗρισκετο εἰς τὴν Γαλλίαν καθ' ἣν ἐποχὴν ἤρχησε νὰ εἰσάγεται ἡ χηρὴ τῶν βιπιδίων. Πολλὰ Κυρίαί τῆς Αὐλῆς ἐσπευδον νὰ τὴν συμβουλεύωσιν, ἂν ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶσι καὶ αὐταὶ τὰ βιπίδια. — « Νομίζω ὅτι εἶνε ὄλως διόλου περιττὰ, ἀπήντησεν αὐτῆ, διότι καὶ ἄνευ αὐτῶν μὲ φαίνεσθε ὅτι ἐπήρατε ἀέρα! »

ΕΙΔΥΛΛΙΟΝ:

(Συνέχεια.)

Πῶς νὰ σὲ διασκεδάσω, πῶς νὰ σὲ χαροποιήσω; λυπημένη Ἀρετῆ μου, γέλασε θὰ τραγωδήσω.

Τί γὰρ Θεοῦ! τ' ἡμέρα τί ἀνοίξεις προῖα! Ἄκουσε. . . ὁ γλυκυτάτη τῆς φλογέρας μελωδία, ὡ ἀθῶς τῶν προβάτων καὶ θρηνηθῆ βελασμέ! ὡ βραβε τῶν ἀγέλαδων καὶ βροντηθῆ μυχθῆμ! Ἄκουσε τὰς βοσκοπούλας, πόσον γλυκοτραγουδοῦσι! μύρισε τὰς αὐρὰς! πόσον, πόσον ὦ! μοσχοβολοῦσι!

Πῶς νὰ σὲ διασκεδάσω, πῶς νὰ σὲ χαροποιήσω; λυπημένη Ἀρετῆ μου, γέλασε θὰ τραγωδήσω.

Ἴδε κάτω εἰς τὸν κάμπον τοὺς πιστοὺς μας μανδρουκίλους! ἀπὸ τούτους καλητέρους ὁ βοσκὸς δὲν ἔχει φίλους. Τὸ ἀρνὶ ἀκολουθεῖ βῆμα, βῆμα, σοβρὰ ἀνοικτὰ τὰ στόματά του, γυριστὴ δὲ ἡ οὐρὰ! . . . εἰς τὸν ῥυακὸν ἐκεῖνον ἐσταμάτησαν καὶ κλίνου· ἄκουσε πῶς λαλαπήζουσι! . . . μὲ μεγάλην δέψαν πίνου.

Πῶς νὰ σὲ διασκεδάσω, πῶς νὰ σὲ χαροποιήσω; λυπημένη Ἀρετῆ μου, γέλασε θὰ τραγωδήσω.

Ἦσο! βλέπεις ἓνα βράχον, ἓνα βράχον βλέπεις, φίλη, γυρτὸν καὶ ψυχρὸν πλησίον εἰς τοῦ ποταμοῦ τὰ χεῖλη; βλέπεις ἀνωθεν τοῦ ἓνα τράγον μέγαν καὶ λευκόν; — Αἶ! κύρ τράγι! μὴ μᾶς κάμνης τόσο δὲ τὸν σκεπτικόν! τί λυπεῖσαι; νύμφας ἔχεις — νὰ γαῖης τὰ γένειά σου! — ὅσας θάλας καὶ μεγάλας, ἴσας μὲ τ' ἀνάστημά σου.

Πῶς νὰ σὲ διασκεδάσω, πῶς νὰ σὲ χαροποιήσω; λυπημένη Ἀρετῆ μου, γέλασε θὰ τραγωδήσω.

Ἴδε τὸν βοσκὸν ἐκεῖνον, ὅστις ἔξωφρα ἐφάνη εἰς τὰ μέρη μας. . . Καθίζει εἰς ἓν δένδρον. . . Νὰ, πιάνει τὸν αὐλὸν του. — Ὅσον παίζει ὀλιθερὰ καὶ ἀρμονικὰ! . . . κούταζε, τὸ παίρνιόν του τὸν κυττάζ' ἐκστατικά. Παίζει, παίζει καὶ ἔδω βλέπει· Δρόσος εἶνε τ' ὄνομά του, εἶνε ὁμιος ἀκαμάτης καὶ πεινοῦν τὰ πρόβάτα του.

Πῶς νὰ σὲ διασκεδάσω, πῶς νὰ σὲ χαροποιήσω; λυπημένη Ἀρετῆ μου, γέλασε θὰ τραγωδήσω.

Ἄλλὰ δὲν γελᾷς! στενάχεις, Ἀρετῆ, ἐξ ἐναντίας! Κλαίεις! Κλαίεις! . . . τῶν κλαυθμῶν σου δὲν μοι λέγεις τὰς αἰτίας; εἰς ἀπελπισίαν εἶμαι! Ὅ μὲ κάμνης νὰ πνιγῶ, Ὅ μὲ κάμνης ν' ἀποθάνω, Ὅ μὲ κάμνης νὰ σφαγῶ! Μήπως θέλεις κανὲν πρᾶγμα ἔξω τῶν δυνάμεών μου; λέγε το, ὅ μὲ τὸ κάμω καὶ ἂν γάσω τὸν υἱόν μου.

Ὅτε σὲ διασκεδάσω, ὅτε σὲ χαροποιῶ ἀπ' τὴν λύπην μου φαρμάκι, Ἀρετῆ, θὲ νὰ πιῶ!

Μὴν ἀσχημάτῃ, εἶπέ μου, καὶ μὲ βλέπεις ὡσάν κλέπτην; Δὲν πιστεύω! εἰς τὸν ἓνα καὶ σπασμένον μας καθρέπτην φαίνου! εὐμορφος, δὲν εἶμαι τράγος οὔτε ἀλωπιῦ, οὐτ' ἐλάττωμα εὐρίσκω εἰς τὸ πρόσωπόν μου ποῦ, οὐτ' εἰς τὸ ἀνάστημά μου δὲν εὕρισκω τι, ὁ μαῦρος! ὡς κυπάρισσος εἶμ' ἴσως καὶ ἀνδρείος ὡσάν ταῦρος.

Ὅτε σὲ διασκεδάσω, ὅτε σὲ χαροποιῶ ἀπ' τὴν λύπην μου φαρμάκι, Ἀρετῆ, θὲ νὰ πιῶ!

Μὴν ἐπιθυμῆς καὶ πάλιν νὰ σὲ φέρω εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἰδῆς καὶ πάλιν τὰς ἀμαζίας τῆς ἐκείνης, τὸ παλάτιον καὶ ὄλας τὰς λαμπρὰς οἰκοδομὰς; διατὶ, ἂν ἦνε οὕτω, νὰ τὸ εἶπες δὲν τολμᾷς; Λέγε το, εὐλογημένη! καὶ εὐθὺς, αὐτὴν τὴν ὄραν καταβάνομεν κ' οἱ δύο μὲ τὰς βάρβους εἰς τὴν χώραν.

Ὅτε σὲ διασκεδάσω, ὅτε σὲ χαροποιῶ ἀπ' τὴν λύπην μου φαρμάκι, Ἀρετῆ, θὲ νὰ πιῶ.

Ἄ! τὴν πρώτην φοράν ὅταν σὲ ἐπῆγα καὶ τὴν εἶδες, ἔφευγον ἀπὸ σιμά σου καὶ αἱ λύπαι κ' αἱ φροντίδες! μὲ ἐχάδευες, μ' ἐφίλεις ὡς ἐν πρόβατον μικρὸν, οὔτε μ' ἔφευγες ὡς λύκον ἄγριον καὶ βλαβερόν ἤρχεσο ἐξ ἐναντίας, προπατοῦντες εἰς τοὺς ὁρόμους, ἐκθυμβος καὶ μὲ ἠρώτας σείουσά με εἰς τοὺς ὤμους.

Ὅτε σὲ διασκεδάσω, ὅτε σὲ χαροποιῶ ἀπ' τὴν λύπην μου φαρμάκι, Ἀρετῆ, θὲ νὰ πιῶ!

Καὶ μ' ἠρώτας « Καλὲ, Μόσχε, ποῖοι ἀνθρώποι εἶν' αὐτοὶ μὲ πτερὰ εἰς τὸ κεφάλι, μὲ χροσὰ δὲ εἰς τὸ στήθος; — Εἶνε, λέγω, πολεμάρχου! εἶδες ἀνδρας, Ἀρετῆ; — Καὶ αὐτὰ θροῦ οἱ ἵπποι σύρου μῆσα εἰς τὸ πλῆθος; — Εἶν' ἀμαζία. — Ὡ! πόσος κόσμος! πόσος, πόσος κρότος! πόσα πλοῦτή! . . . μὲ ἐβγάξεις εἰς τὸ φῶς ἀπὸ τὸ σκότος. »

Ὅτε σὲ διασκεδάσω, ὅτε σὲ χαροποιῶ ἀπ' τὴν λύπην μου φαρμάκι, Ἀρετῆ, θὲ νὰ πιῶ!

Ἠξήσαν τὰ δακρυά σου, ἠξήσαν τὰ κλαυμάτά σου; δὲν γυρίζουν νὰ μὲ ἴδουν κὰν τὰ δύο ὄματά σου; ἐβραχίμικα ὁ μαῦρος διὰ νὰ σοῦ τραγουδοῦ.

Ἄ σκληρὰ! νὰ μοῦ γελᾷς προσπαθῶ νὰ σὲ ἰδῶ! καὶ σὺ κλ. εἰς καὶ στενάχεις; καὶ νὰ μὲ ἰδῆς δὲν θέλεις! Λοιπὸν σὲ γ' ἔχ' ὕψιαν! εἰς τὸν θάνατον μὲ στεῖλεις!

(Ἀκολουθεῖ).

Ο ΕΝΑΞΤΡΟΣ ΟΥΡΑΝΟΣ.

(Πρωτότυπον)

Ζ.

Ζεύς.

Ἡ πλανήτης οὗτος εἶνε ὁ μεγαλύτερος πάντων τῶν σχηματιζόντων τὸ σύστημα ἡμῶν πλανητῶν, διὰ τοῦτο καὶ φαίνεται εἰς τοὺς γυμνοὺς ὀφθαλμοὺς σχεδὸν ἐπίσης λαμπρὸς ὡς ἡ Ἀφροδίτη, καίτοι ἀπέχων τοῦ Ἥλιου 179,575,000 λευγῶν, ὃ ἐστὶν ἐπτάκις περισσότερον ἀπ' ὅσον ἀπέχει ἀπ' αὐτοῦ ἡ Ἀφροδίτη, καὶ πεντάκις περίπου ἀπ' ὅσον ἀπέχει ἡ ἡμετέρα Γῆ· διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἡ ποσότης τῆς θερμότητος καὶ τοῦ φωτός, ἧτις πίπτει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πλανήτου τούτου, εἶνε μόλις τὸ εἰκοστὸν πέμπτον τῆς εἰς τὴν Γῆν παρεχομένης. Ὁ ὄγκος τοῦ Διὸς

είνε μείζων τοῦ τῆς ἡμετέρας Γῆς κατὰ 1470 φορές. Ἐπειδὴ δὲ ἔχει σχῆμα λίαν πεπιεσμένον, ἐκτελεῖ ταχυτάτην τὴν περὶ τὸν ἴδιον ἄξονα περιστροφὴν του, ὥστε αἱ ἡμέραι του εἰσὶ πάντοτε σχεδὸν ἴσαι μὲ τὰς νύκτας, αἱ δὲ μεταβολαὶ τῶν ὥρων τοῦ ἔτους σχεδὸν ἀνεπαίσθηται ἐφ' ἀπάτης τῆς ἐπιφανείας του. Ἡ ταχύτης τῆς πορείας του εἶνε 10,680 λευγῶν τὴν ὥραν, καὶ συμπληροῖ τὴν περὶ τὸν Ἥλιον περιστροφὴν του εἰς 11 ἔτη καὶ 515 ἡμέρας.

Πολλὰ κινητὰ κηλίδες παρατηροῦνται ἐπὶ τοῦ δίσκου τοῦ πλανήτου τούτου, καὶ ἐντεῦθεν συναγοῦσιν ὅτι τὰ ἀτμοσφαιρικὰ βρευτὰ, τὰ διακεχυμένα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας του, εἰσὶν ἀνάλογα μὲ τοὺς σφοδρότατους τῶν ἡμετέρων ἐτησίων ἀνέμων, καὶ ὅτι πυκνότατα νέφη κυματίζουσι διηνεκῶς ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρας τοῦ πλανήτου τούτου. Ἀλλὰ τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς ἐπιφανείας τοῦ Διὸς εἶνε ἀμαυραὶ τινες σειραὶ ἢ λωρίδες, ἐκτεινόμεναι καθ' ὅλον τὸν δίσκον παράλληλως μὲ τὸν ἰσημερινὸν αὐτοῦ καὶ καλούμεναι γενικῶς ζῶναι. Τρεῖς τῶν ζωνῶν τούτων, σχεδὸν ἐξ ἴσου ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχουσαι, παρατηροῦνται συχνότερον πλὴν οὐχὶ καὶ τακτικῶς ἢ σταθερῶς· διότι ποτὲ μὲν βλέπεται μόνον μία, ποτὲ δὲ πέντε, καὶ ἄλλοτε ἐφάνησαν διακεκριμένως ἑπτὰ ἢ ὀκτώ· τὴν δὲ 28 Μαΐου 1780 ὁ Ἑρσχελλος εἶδεν ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ Διὸς κεκαλυμμένην ἀπὸ μικρὰς κυρτὰς ζώνας, ἢ μᾶλλον γραμμὰς, αἵτινες πλαγίως δὲν συνεχίζοντο δι' ὅλου τοῦ δίσκου του. Τὸ πλάτος τῶν γραμμῶν τούτων εἶνε μεταβλητὸν, διότι μία τις ζώνη παρετηρήθη πολλάκις στενουμένη, ἄλλη δὲ ἐγγὺς αὐτῆς πλατυνομένη, καὶ ἡ πρώτη τρόπον τινὰ μεταβαίνουσα εἰς τὴν θέσιν τῆς δευτέρας. Ὁ χρόνος τῆς διαρκείας των ἐπίσης εἶνε ἀβέβαιος· ἐνίοτε μένουσιν ἀμετάβληται ἐπὶ τινὰς μῆνας, ἄλλοτε δὲ νέαι ζῶναι σχηματίζονται εἰς μίαν ἢ δύο ὥρας. Ἐκ τούτων λοιπὸν συνάγεται πιθανῶς ὅτι αἱ ζῶναι αὗται εἰσὶ τὰ σημεῖα μεγάλων φυσικῶν μεταβολῶν, αἵτινες ἀδιακόπως ἐνεργοῦνται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ πελωρίου τούτου πλανήτου, αἱ δὲ αἰφνίδιαι μεταβολαὶ, εἰς ἃς αὗται ὑπόκεινται, ἐμφαίνουσι τὴν ὑπαρξίν ἰσχυρὰς τινὸς φυσικῆς ἐνεργείας· διότι τινὲς αὐτῶν ἔχουσι ὑπὲρ τὰς 5,000 μιλίων πλάτος, καὶ ἐπειδὴ γίνονται ἄφαντοι ἐν διαστήματι μιᾶς ἢ δύο ὥρων, ἐπέεται ἐκ τούτου ὅτι ἐνέργεια, ἀσυγκρίτως ἰσχυρότερα οἰασθήποτε εἰς ἡμᾶς ἐγνωσμένης, πρέπει νὰ παράγῃ τόσον σημαντικὸν ἀποτέλεσμα.

Ἡ θεία πρόνοια τόσον πανσόφως ὠκονόμησε τὰ πάντα, ὥστε οὐδὲν ἐν τῇ κτίσει ἀφῆκεν ἀτελές.

Διὸ καὶ παρατηροῦμεν ὅτι πρὸς ἀντιστάθμισιν τοῦ ἡλιακοῦ φωτός, ὅπερ ὡς ἐκ τῆς μεγάλης ἀπὸ τοῦ Ἥλιου ἀποστάσεως χρηγεῖται λίαν φειδωλὸν εἰς τὸν μέγαν τοῦτον πλανήτην, προσετέθησαν αὐτῷ τέσσαρες δορυφόροι διαφόρου μεγέθους, οἵτινες στρέφονται περὶ τὸν πλανήτην τούτον, χορηγοῦντες εἰς τοὺς κατοίκους τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ ὠραιότατον καὶ πολυποικίλον θέαμα συνεχῶν φάσεων καὶ ἐκλείψεων, οὔτινος ἰδέαν δύσκολον εἶνε νὰ συλλάβωμεν ἡμεῖς οἱ φειδωλῶς ὑπὸ ἐνὸς μόνου λύχνου φωτιζόμενοι, καὶ τοῦτο οὐχὶ διαρκῶς. Ἡ πρώτη σελήνη τοῦ Διὸς, ἢ ἡ ἐγγυτέρα εἰς τὸν πλανήτην, ἀπέχει τοῦ κέντρου του 250,000 μιλίων, ἢ πεντάκις ὅσον ἀπέχει ἀφ' ἡμῶν ἡ Σελήνη· στρέφεται δὲ περὶ αὐτὸν εἰς 12 1/2 ὥρας, καὶ φαίνεται ἐκ τῆς ἐπιφανείας του τετράκις μεγαλητέρα παρ' ὅσον ἡ ἡμετέρα Σελήνη φαίνεται εἰς ἡμᾶς. Ἡ δευτέρα σελήνη, μᾶλλον ἀπέχουσα, φαίνεται ἴση μὲ τὴν ἡμετέραν· ἡ τρίτη ὀλίγον τι μικρότερα, ἡ δὲ τετάρτη, ἀπέχουσα τοῦ Διὸς περὶ τὸ ἐν ἑκατομμύριον μιλίων καὶ περιστρεφομένη περὶ αὐτὸν ἐν διαστήματι δεκαῆς ἡμερῶν, φαίνεται μόνον ὡς τὸ τριτημόριον τῆς ἡμετέρας Σελήνης.

Αἱ σελήναι αὗται ὑπόκεινται εἰς συνεχεῖς ἐκλείψεις, περνῶσαι διὰ τῆς σκιᾶς τοῦ Διὸς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὡς ἡ ἡμετέρα Σελήνη ἀμαυροῦται διερχομένη διὰ τῆς σκιᾶς τῆς Γῆς. Ὁ πλανήτης οὗτος, βλεπόμενος ἐκ τῆς ἐγγυτέρας σελήνης του, παριστᾷ ἐπιφάνειαν χιλιάκις τοσαύτην ὅσην ἡ ἡμετέρα Σελήνη παριστᾷ εἰς ἡμᾶς, καὶ φαίνεται ὄρεπανοειδῆς, ἡμισεληνοειδῆς καὶ πανσεληνοειδῆς, τῶν φάσεων τούτων διαδεχομένων ἀλλήλας εἰς 42 ὥρας. Εἰς τρόπον ὥστε, ἂν ὁ πρῶτος τοῦ δορυφόρος ὑποτεθῆ κατοικημένος, οἱ ὑπὸ ἀπλέτου φωτός φωτιζόμενοι κάτοικοί του, ἂν ἔχωσι τὰ αὐτὰ ἀστρονομικὰ ἐργαλεῖα μὲ ἡμᾶς, θὰ δύνανται νὰ διακρίνωσιν εὐκόλως καὶ τὰ ἐλάχιστα τῶν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ μεγάλου τούτου πλανήτου ἀντικειμένων. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἄξων τοῦ Διὸς εἶνε σχεδὸν κάθετος εἰς τὴν τροχίαν του, δὲν ἔχει ἐπαίσθητὰς ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὁποίας ἡμεῖς δοκιμάζομεν ἐπὶ τῆς Γῆς. Ἄν ἐτιθέμεθα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ πλανήτου τούτου μὲ τὴν σημερινήν μας περιωρισμένην ὄρασιν, ἡ Γῆ καὶ ἡ Σελήνη μας ἤθελον γίνεαι ὅλως διόλου ἄφαντοι ὡς ἂν δὲν ὑπῆρχον, ὁ δὲ Ἥλιος ἤθελε φαίνεσθαι τριακοντάκις μικρότερος καὶ ὀχρότερος, ἀφ' ὅσον φαίνεται εἰς ἡμᾶς.

•P.

(Ἀκολουθεῖ).